Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
2024-2029

ΚΕΙΜΕΝΑ ΠΟΥ ΕΓΚΡΙΘΗΚΑΝ

P10_TA(2026)0158

Γυναικεία επιχειρηματικότητα σε αγροτικές, νησιωτικές και εξόχως απόκεντρες περιοχές

Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 30ής Απριλίου 2026 σχετικά με τη γυναικεία επιχειρηματικότητα σε αγροτικές, νησιωτικές και εξόχως απόκεντρες περιοχές (2024/2124(INI))

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

– έχοντας υπόψη τα άρθρα 8 και 349 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ),

– έχοντας υπόψη την οδηγία 2006/54/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουλίου 2006, για την εφαρμογή της αρχής των ίσων ευκαιριών και της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών σε θέματα εργασίας και απασχόλησης[1],

– έχοντας υπόψη την οδηγία (ΕΕ) 2023/970 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 10ης Μαΐου 2023, για την ενίσχυση της εφαρμογής της αρχής της ισότητας της αμοιβής μεταξύ ανδρών και γυναικών για όμοια εργασία ή για εργασία της αυτής αξίας, μέσω της μισθολογικής διαφάνειας και μηχανισμών επιβολής[2],

– έχοντας υπόψη την οδηγία (ΕΕ) 2019/1158 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Ιουνίου 2019, σχετικά με την ισορροπία μεταξύ επαγγελματικής και ιδιωτικής ζωής για τους γονείς και τους φροντιστές και την κατάργηση της οδηγίας 2010/18/ΕΕ του Συμβουλίου[3] (οδηγία για την ισορροπία μεταξύ επαγγελματικής και ιδιωτικής ζωής),

---

1 ΕΕ L 204 της 26.7.2006, σ. 23, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2006/54/oj.
2 ΕΕ L 132 της 17.5.2023, σ. 21, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2023/970/oj.
3 ΕΕ L 188 της 12.7.2019, σ. 79, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2019/1158/oj.

– έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 5ης Μαρτίου 2020, με τίτλο «Μια Ένωση ισότητας: Στρατηγική για την ισότητα των φύλων 2020-2025» (COM(2020)0152),

– έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 7ης Μαρτίου 2025, με τίτλο «Χάρτης πορείας για τα δικαιώματα των γυναικών» (COM(2025)0097),

– έχοντας υπόψη τη στρατηγική του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων (ΕΤΕ) και του Ομίλου της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (ΕΤΕπ) για την ισότητα των φύλων και την οικονομική ενδυνάμωση των γυναικών,

– έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Ιουνίου 2021, για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας, και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν λόγω Ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική των Θεωρήσεων[4],

– έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 30ής Ιουνίου 2021, με τίτλο «Ένα μακρόπνοο όραμα για τις αγροτικές περιοχές της ΕΕ – Προς ισχυρότερες, συνδεδεμένες, ανθεκτικές και ευημερούσες αγροτικές περιοχές με ορίζοντα το 2040» (COM(2021)0345),

– έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 3ης Μαΐου 2022, με τίτλο «Προτεραιότητα στον άνθρωπο, διασφάλιση βιώσιμης και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης, και απελευθέρωση του δυναμικού των εξόχως απόκεντρων περιοχών της ΕΕ» (COM(2022)0198),

– έχοντας υπόψη το πρόγραμμα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Καινοτομίας και του Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου Καινοτομίας και Τεχνολογίας για την ανάληψη ηγετικών θέσεων από γυναίκες,

– έχοντας υπόψη τα προγράμματα για την ισότητα των φύλων του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας,

– έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 3ης Μαΐου 2022 σχετικά με την επίτευξη της οικονομικής ανεξαρτησίας των γυναικών μέσω της επιχειρηματικότητας και της αυτοαπασχόλησης[5],

---

4 ΕΕ L 231 της 30.6.2021, σ. 159, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj.

5 ΕΕ C 465 της 6.12.2022, σ. 54.

– έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 14ης Σεπτεμβρίου 2021 με τίτλο «Προς μια ισχυρότερη εταιρική σχέση με τις εξόχως απόκεντρες περιφέρειες της Ένωσης»[6],

– έχοντας υπόψη την Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο της Θάλασσας,

– έχοντας υπόψη το άρθρο 174 ΣΛΕΕ,

– έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 7ης Ιουνίου 2022 σχετικά με τις νήσους της ΕΕ και την πολιτική συνοχής: τρέχουσα κατάσταση και μελλοντικές προκλήσεις[7],

– έχοντας υπόψη τη σύσταση του Συμβουλίου, της 8ης Δεκεμβρίου 2022, σχετικά με την προσχολική εκπαίδευση και φροντίδα: οι στόχοι της Βαρκελώνης για το 2030[8],

– έχοντας υπόψη τη Διακήρυξη των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των αγροτών και άλλων ατόμων που εργάζονται σε αγροτικές περιοχές, της 28ης Σεπτεμβρίου 2018,

– έχοντας υπόψη την ειδική έκθεση αριθ. 10/2021 του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου, της 26ης Μαΐου 2021, με τίτλο «Συνεκτίμηση της διάστασης του φύλου στον προϋπολογισμό της ΕΕ: καιρός τα λόγια να γίνουν πράξη»,

– έχοντας υπόψη το άρθρο 55 του Κανονισμού του,

– έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση της Επιτροπής Γεωργίας και Ανάπτυξης της Υπαίθρου,

– έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Δικαιωμάτων των Γυναικών και Ισότητας των Φύλων (A10-0058/2026),

A. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι γυναίκες στις αγροτικές, στις νησιωτικές και στις εξόχως απόκεντρες περιοχές διαδραματίζουν καίριο ρόλο στον δυναμισμό των τοπικών οικονομιών, στη βιωσιμότητα του γεωργικού τομέα και στη διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς, αποτελώντας θεμελιώδη πυλώνα για την εδαφική συνοχή, την κοινωνική βιωσιμότητα και την οικονομική ανθεκτικότητα στις αγροτικές περιοχές· λαμβάνοντας υπόψη ότι, παρά την πολύτιμη αυτή συμβολή, εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν νομικά, οικονομικά, πολιτιστικά εμπόδια και εμπόδια στις υποδομές που περιορίζουν την επιχειρηματικότητα των γυναικών και την πλήρη επίτευξη της οικονομικής τους ανεξαρτησίας· λαμβάνοντας υπόψη ότι, σε πολλά κράτη μέλη, οι γυναίκες στις αγροτικές περιοχές πλήττονται δυσανάλογα από την έλλειψη πρόσβασης σε οικονομικά

---

6 ΕΕ C 117 της 11.3.2022, σ. 18.
7 ΕΕ C 493 της 27.12.2022, σ. 48.
8 ΕΕ C 484 της 20.12.2022, σ. 1.

προσιτές υπηρεσίες φύλαξης παιδιών, επαρκείς μεταφορικές συνδέσεις, ψηφιακές υποδομές και συστήματα στήριξης που λαμβάνουν υπόψη τη διάσταση του φύλου και ευκαιρίες αναψυχής, κάτι το οποίο περιορίζει τη δυνατότητα πλήρους συμμετοχής στην αγορά εργασίας και συντελεί στην υπονόμευση της ψυχικής υγείας· λαμβάνοντας υπόψη ότι μεγάλο μέρος των εργασιών που επιτελούν οι γυναίκες στις αγροτικές περιοχές παραμένουν άτυπες, μη αμειβόμενες και συχνά μη αναγνωρισμένες στις επίσημες στατιστικές, γεγονός που εντείνει την αφάνεια της συμβολής τους στην οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι αγροτικές περιοχές αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του ευρωπαϊκού τρόπου ζωής, αντανακλώντας μια μοναδική ισορροπία μεταξύ παραδοσιακής κληρονομιάς και προόδου, η συνέχεια της οποίας εξαρτάται από την αναγνώριση και την αποτελεσματική ενσωμάτωση των γυναικών στις διαδικασίες αγροτικής ανάπτυξης· λαμβάνοντας υπόψη ότι περίπου το 30 % του πληθυσμού της ΕΕ ζει σε αγροτικές περιοχές, οι οποίες αντιπροσωπεύουν περίπου το 83 % του συνολικού εδάφους της ΕΕ· και λαμβάνοντας υπόψη ότι οι περιοχές αυτές είναι ζωτικής σημασίας για την οικονομική σταθερότητα, την κοινωνική συνοχή και την ανταγωνιστικότητα της ΕΕ[9]·

Β. λαμβάνοντας υπόψη ότι είναι ευθύνη της ΕΕ, κατά την υλοποίηση όλων των δράσεών της, να προωθεί την ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών σύμφωνα με τις Συνθήκες· λαμβάνοντας υπόψη ότι η ισότητα των φύλων, η οποία κατοχυρώνεται στο άρθρο 2 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, αποτελεί θεμελιώδη αξία της ΕΕ, θεμελιώδες δικαίωμα και βασική αρχή του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων· λαμβάνοντας υπόψη ότι το άρθρο 8 ΣΛΕΕ προβλέπει την αρχή της ενσωμάτωσης της διάστασης του φύλου, σύμφωνα με την οποία η διάσταση της ισότητας των φύλων πρέπει να ενσωματώνεται σε όλες τις πολιτικές και τα προγράμματα· λαμβάνοντας υπόψη ότι κανένα κράτος μέλος δεν έχει επιτύχει μέχρι στιγμής πλήρη ισότητα των φύλων και ότι η πρόοδος παραμένει αργή, καθώς και ότι τα κράτη μέλη βαθμολογούνται κατά μέσο όρο με 67,4 στα 100 στον δείκτη ισότητας των φύλων της ΕΕ για το 2019, επίδοση που συνιστά βελτίωση μόνο 5,4 μονάδων από το 2005·

Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η οικονομική ευημερία και επιτυχία των γυναικών δεν μπορεί να αποσυνδεθεί από τον σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων, όπως το δικαίωμα να ζουν χωρίς έμφυλη βία και το δικαίωμα στη σωματική αυτονομία μέσω της πρόσβασης στη σεξουαλική και αναπαραγωγική υγεία και στα συναφή

---

9 Σύμφωνα με την κατάρτιση μοντέλων του 2018 σε επίπεδο οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης (LAU) βάσει δημογραφικών δεδομένων από το Κοινό Κέντρο Ερευνών (JRC) και τη Στατιστική Υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Eurostat), Δημογραφικός Άτλαντας.

δικαιώματα, συμπεριλαμβανομένης της πρόσβασης σε ασφαλή και νόμιμη περίθαλψη άμβλωσης σε ολόκληρη την ΕΕ· λαμβάνοντας υπόψη ότι η εξασφάλιση συνθηκών ασφάλειας και κλίματος σεβασμού στα εργασιακά περιβάλλοντα, χωρίς παρενόχληση και έμφυλα στερεότυπα, ενισχύει τις ευκαιρίες σταδιοδρομίας των γυναικών και προωθεί μια νοοτροπία αμοιβαίου σεβασμού, ευθύνης και αξιοπρέπειας· λαμβάνοντας υπόψη ότι, κατά συνέπεια, η οικονομική ανεξαρτησία των γυναικών συμβάλλει σημαντικά στην ασφάλεια και την προστασία τους από την έμφυλη και την εξ οικείων βία·

Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το χάσμα απασχόλησης μεταξύ ανδρών και γυναικών στις αγροτικές περιοχές αντιστοιχεί σε περίπου 13 ποσοστιαίες μονάδες (έναντι 10 ποσοστιαίων μονάδων στις πόλεις), υπερβαίνοντας τις 20 ποσοστιαίες μονάδες σε ορισμένα κράτη μέλη, ενώ η συμμετοχή των γυναικών στο εργατικό δυναμικό ανερχόταν σε μόλις 31,6 % το 2022, σύμφωνα με στοιχεία της Eurostat· λαμβάνοντας υπόψη ότι η οικονομική ζημία λόγω του χάσματος μεταξύ των φύλων στην απασχόληση ανέρχεται σε 370 δισεκατομμύρια EUR ετησίως, ενώ η βελτίωση της ισότητας των φύλων θα μπορούσε να αυξήσει το ΑΕΠ της ΕΕ έως και κατά 3,15 τρισεκατομμύρια EUR μέχρι το 2050·

Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι η δημογραφική μείωση εγείρει ιδιαίτερες προκλήσεις για τις αγροτικές, τις νησιωτικές, τις ορεινές και τις εξόχως απόκεντρες περιοχές, αποτελώντας ταυτόχρονα πρόκληση και ευκαιρία να αυξηθεί η ελκυστικότητα της επιχειρηματικότητας και να καταστούν δυνατές τόσο η δημιουργία επιχειρήσεων όσο και η βιώσιμη διαβίωση στις περιοχές αυτές, καθώς η αποδημία των νέων και των γυναικών που αναζητούν καλύτερες ευκαιρίες υπονομεύει την ανανέωση των γενεών, τη ζωτικότητα των τοπικών κοινοτήτων και τη μακροπρόθεσμη οικονομική ανάπτυξη· λαμβάνοντας υπόψη ότι στην ΕΕ ο αριθμός των σχετικά νεαρών γυναικών που εγκαταλείπουν τις αγροτικές περιοχές τείνει να υπερβαίνει τον αριθμό των σχετικά νεαρών ανδρών, γεγονός που μπορεί να οφείλεται, μεταξύ άλλων, σε εμπόδια, όπως η απομόνωση και το περιορισμένο φάσμα των ευκαιριών εκπαίδευσης και απασχόλησης· και λαμβάνοντας υπόψη ότι αυτές οι δημογραφικές τάσεις ενδέχεται να παρακωλύουν την κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη ορισμένων αγροτικών περιοχών·

ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι γυναίκες γεωργοί εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν ανισότητες, ιδίως όσον αφορά την πρόσβαση σε γη, κατάρτιση και χρηματοδότηση· λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με στατιστικά στοιχεία, οι γυναίκες επιχειρηματίες δυσκολεύονται περισσότερο από ό,τι οι άνδρες να βρουν χρηματοδότηση και κεφάλαια· λαμβάνοντας υπόψη ότι το 30 % των επιχειρηματιών στην ΕΕ είναι γυναίκες, αλλά λαμβάνουν μόλις το 2 % της διαθέσιμης μη τραπεζικής χρηματοδότησης· λαμβάνοντας υπόψη ότι το ποσοστό αυτό φαίνεται να έπεσε στο 1 % κατά τη διάρκεια της

πανδημίας[10]· λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με στοιχεία, οι γυναίκες επιχειρηματίες παράγουν περισσότερα έσοδα, μολονότι λαμβάνουν χαμηλότερη οικονομική στήριξη[11]· λαμβάνοντας υπόψη ότι η στοχευμένη πρακτική στήριξη, για παράδειγμα τα μικροδάνεια, η μεντορία και η διοικητική απλούστευση, μπορούν να αποτελέσουν αποτελεσματικά εργαλεία για την προώθηση της επιχειρηματικότητας·

Ζ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι γυναίκες σε παραμεθόριες, ορεινές, εξόχως απόκεντρες και απομακρυσμένες περιοχές αντιμετωπίζουν εντεινόμενες προκλήσεις και εμπόδια λόγω της απομόνωσης, της πληθυσμιακής γήρανσης και των περιορισμένων υπηρεσιών· λαμβάνοντας υπόψη ότι το ποσοστό απασχόλησης των γυναικών είναι σχεδόν σταθερά χαμηλότερο στις εξόχως απόκεντρες περιοχές από τον μέσο όρο της ΕΕ, με τη μεγαλύτερη διαφορά να ανέρχεται σε 38,5 ποσοστιαίες μονάδες το 2020· λαμβάνοντας υπόψη ότι η ανεργία των νέων είναι επίσης εξαιρετικά υψηλή σε ορισμένες εξόχως απόκεντρες περιοχές[12]·

Η. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι γυναίκες που ζουν στις νησιωτικές και στις εξόχως απόκεντρες περιοχές αντιμετωπίζουν πρόσθετες δυσκολίες και συγκεκριμένα εμπόδια που απορρέουν από τη γεωγραφική απομόνωση, τη χαμηλή πληθυσμιακή πυκνότητα, τη δημογραφική γήρανση και την έλλειψη βασικών δημόσιων και ιδιωτικών υπηρεσιών και ότι όλα αυτά αποτελούν παράγοντες που επιτείνουν τις κοινωνικοοικονομικές ανισότητες και περιορίζουν την πρόσβαση σε ευκαιρίες απασχόλησης, κατάρτισης και επιχειρηματικότητας· λαμβάνοντας υπόψη ότι η στήριξη της συμμετοχής των γυναικών στην ψηφιακή και καινοτόμο επιχειρηματικότητα ενισχύει την οικονομική ανάπτυξη και την ανταγωνιστικότητα· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι γυναίκες σε αγροτικές περιοχές των ανατολικών παραμεθόριων περιοχών αντιμετωπίζουν συν τοις άλλοις τις συνέπειες του πολέμου στην Ουκρανία, μεταξύ των οποίων απειλές για την ασφάλεια, διαταραχές στην αλυσίδα εφοδιασμού και υβριδικούς κινδύνους, που εμποδίζουν την επιχειρηματικότητα, καθώς και την πρόσβαση σε

---

10 Ευρωπαϊκή Επιτροπή και ΕΤΕπ, «Funding women entrepreneurs. How to empower growth» (Χρηματοδότηση των γυναικών επιχειρηματιών – Πώς θα ενισχυθεί η ανάπτυξη), Ιούνιος 2020,

11 Women in VC, «Experior Venture Fund και Unconventional Ventures, Funding in the CEE Region Through the Lens of Gender Diversity and Positive Impact» (Η χρηματοδότηση στην περιοχή της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης υπό το πρίσμα της ισόρροπης εκπροσώπησης των φύλων και του θετικού αντικτύπου), 2021, https://ceereport2021experiorvc.unconventional.vc/.

12 Έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής με τίτλο «Outermost regions at a glance – assets, challenges and opportunities» (Οι εξόχως απόκεντρες περιοχές με μια ματιά – πλεονεκτήματα, προκλήσεις και ευκαιρίες) (SWD(2022)0133).

υπηρεσίες και χρηματοδότηση· λαμβάνοντας υπόψη ότι η αντιμετώπιση αυτών των συνδυασμένων προκλήσεων απαιτεί στοχευμένες και διαφοροποιημένες ευρωπαϊκές δημόσιες πολιτικές, σύμφωνα με το άρθρο 349 ΣΛΕΕ, καθώς και ειδικά μέτρα που αντικατοπτρίζουν τα ιδιαίτερα τρωτά σημεία των παραμεθόριων περιοχών, προκειμένου να διασφαλιστεί η πλήρης οικονομική, κοινωνική και πολιτική ένταξη των γυναικών σε αυτές τις περιοχές·

Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι γυναίκες που ζουν στις ορεινές περιοχές της Ευρώπης αντιμετωπίζουν συχνά συγκεκριμένες προκλήσεις που περιορίζουν τις επιχειρηματικές τους δυνατότητες, συμπεριλαμβανομένων των δύσκολων μεταφορικών συνδέσεων και της περιορισμένης πρόσβασης σε ψηφιακές υποδομές, υπηρεσίες φύλαξης παιδιών, ευκαιρίες κατάρτισης και χρηματοδοτική στήριξη· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι γυναίκες στις ορεινές περιοχές της Ευρώπης θα πρέπει να ενδυναμωθούν όχι μόνο ως εργαζόμενες ή επιχειρηματίες, αλλά και ως συνιδιοκτήτριες και υπεύθυνες λήψης αποφάσεων σε τοπικές οικονομικές επιχειρήσεις· λαμβάνοντας υπόψη ότι η δημιουργία οντοτήτων ειδικού σκοπού και συνεταιριστικών ιδιοκτησιακών δομών μπορεί να δώσει στις γυναίκες τη δυνατότητα να κατέχουν από κοινού, να διαχειρίζονται και να επωφελούνται από επιχειρήσεις σε επίπεδο τοπικής κοινότητας· λαμβάνοντας υπόψη ότι τα μοντέλα αυτά, όπως καταδεικνύεται από πολυάριθμες πρωτοβουλίες του ιδιωτικού τομέα, προωθούν τη διακυβέρνηση χωρίς αποκλεισμούς, ενισχύουν την οικονομική ανεξαρτησία και συμβάλλουν στη διατήρηση της αξίας στις ορεινές περιοχές, προωθώντας έτσι τη συλλογική επιχειρηματικότητα, την κοινή ευθύνη και τη βιώσιμη περιφερειακή ανάπτυξη για τις γυναίκες και τα κορίτσια·

Ι. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι γυναίκες αντιστοιχούν στο 52 % του ευρωπαϊκού πληθυσμού και αντιπροσωπεύουν το 34,4 % των αυτοαπασχολούμενων στην ΕΕ και ότι μόνο το 30 % των νεοφυών επιχειρήσεων ιδρύονται από γυναίκες[13], γεγονός που καταδεικνύει τόσο την αυξανόμενη συμμετοχή τους όσο και το αναξιοποίητο δυναμικό για τη γυναικεία επιχειρηματικότητα· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι γυναίκες στις επιχειρήσεις όχι μόνο δημιουργούν οικονομική ανάπτυξη και απασχόληση, αλλά προωθούν επίσης πιο βιώσιμα και χωρίς αποκλεισμούς επιχειρηματικά μοντέλα, επιτυγχάνοντας καλύτερη βαθμολογία στους περιβαλλοντικούς, κοινωνικούς και εταιρικούς δείκτες διακυβέρνησης και είναι πιθανότερο να προσφέρουν ευκαιρίες κατάρτισης στο εργατικό δυναμικό τους (ΕΤΕπ, 2021)· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι διαφοροποιημένες ομάδες

13 Global Entrepreneurship Monitor, ειδική έκθεση, «Women’s Entrepreneurship 2020/21: Thriving Through Crisis» (Γυναικεία επιχειρηματικότητα 2020/21: Ανάπτυξη σε περίοδο κρίσης), Λονδίνο, 2021.

λήψης αποφάσεων αποφέρουν καλύτερα, πιο συμπεριληπτικά και πιο βιώσιμα αποτελέσματα·

ΙΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι γυναίκες στις αγροτικές περιοχές είναι συχνά δυσανάλογα ευάλωτες στη σεξουαλική βία σε περιόδους πολέμου, εισβολών και συγκρούσεων λόγω απομόνωσης, περιορισμένης πρόσβασης σε υπηρεσίες προστασίας και υποδεέστερων υποδομών ασφάλειας·

ΙΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι γυναίκες στις αγροτικές περιοχές συχνά υποεκπροσωπούνται στους φορείς λήψης αποφάσεων και διακυβέρνησης, όπως είναι οι γεωργικοί συνεταιρισμοί, οι κοινωνικοί εταίροι και οι τοπικές αυτοδιοικήσεις[14]· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι γυναίκες σε ηγετικές θέσεις και θέσεις λήψης αποφάσεων λειτουργούν ως κρίσιμα πρότυπα για την επόμενη γενιά·

ΙΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η πρόσβαση σε αξιόπιστα, συγκρίσιμα, κατανεμημένα ανά φύλο και έδαφος δεδομένα αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την επακριβή κατανόηση της κατάστασης των γυναικών στις αγροτικές περιοχές και, κατά συνέπεια, για τον σχεδιασμό, την εφαρμογή και την αξιολόγηση αποτελεσματικών δημόσιων πολιτικών που ανταποκρίνονται επαρκώς στις ανάγκες των γυναικών και συμβάλλουν στη μείωση των ανισοτήτων, καθώς η πλήρης ένταξη των γυναικών στη γεωργία και την οικονομική ζωή συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων της ΕΕ όσον αφορά την οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή, την ισότητα των φύλων και τη βιώσιμη ανάπτυξη·

ΙΔ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι λεγόμενοι παραδοσιακοί ρόλοι και τα στερεότυπα των φύλων εξακολουθούν να επηρεάζουν τον καταμερισμό της εργασίας στα νοικοκυριά και στην κοινωνία· λαμβάνοντας υπόψη ότι η συμφιλίωση της επαγγελματικής ζωής, ιδίως της επιχειρηματικότητας, με την οικογενειακή ζωή παραμένει δύσκολη και εξακολουθεί να αποτελεί σημαντική πρόκληση, ιδίως για τις γυναίκες· λαμβάνοντας υπόψη ότι η δυσκολία αυτή είναι ιδιαίτερα έντονη στις αγροτικές, ορεινές και νησιωτικές περιοχές, καθώς και στις εξόχως απόκεντρες περιοχές, όπου η διαθεσιμότητα δημόσιων υπηρεσιών, ιδίως της εκπαίδευσης, της υγειονομικής περίθαλψης, της κινητικότητας και της φύλαξης παιδιών, είναι περιορισμένη· λαμβάνοντας υπόψη ότι αυτή η έλλειψη υποδομών και μηχανισμών στήριξης υπονομεύει τις ίσες ευκαιρίες, εμποδίζει τις γυναίκες να αναπτύξουν πλήρως τις επιχειρηματικές τους δυνατότητες, περιορίζει την πλήρη συμμετοχή των γυναικών στην αγορά εργασίας και παροξύνει τις ανισότητες μεταξύ αστικών και αγροτικών περιοχών· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι γυναίκες που

---

14 Ινστιτούτο Ευρωπαϊκής Περιβαλλοντικής Πολιτικής, «What is the link between gender equality and agriculture sustainability?» (Ποια είναι η σχέση μεταξύ ισότητας των φύλων και βιωσιμότητας της γεωργίας;), Σεπτέμβριος, 2021.

αναπτύσσουν μικρές επιχειρήσεις σε αγροτικές περιοχές συμβάλλουν στη μείωση της πληθυσμιακής συρρίκνωσης των χωριών· λαμβάνοντας υπόψη ότι η επιχειρηματικότητα των γυναικών θα πρέπει να προωθηθεί μέσω διατομεακών και ολιστικών μέτρων, της διασφάλισης της ισότιμης συμμετοχής τους στην αγορά εργασίας, της γεφύρωσης του μισθολογικού χάσματος μεταξύ των φύλων και της αντιμετώπισης των έμφυλων διακρίσεων στην αγορά εργασίας και, γενικότερα, μέσω της εξάλειψης των έμφυλων στερεοτύπων, της παρενόχλησης και των διακρίσεων στον κόσμο της εργασίας και πέραν αυτού· λαμβάνοντας υπόψη ότι το χάσμα όσον αφορά την πρόσβαση των αυτοαπασχολούμενων γυναικών και των συμβοηθουσών συζύγων στην κοινωνική προστασία, συμπεριλαμβανομένων των συντάξεων, των αδειών λόγω ασθένειας και για οικογενειακούς λόγους, επιδεινώνει το μισθολογικό και συνταξιοδοτικό χάσμα μεταξύ των φύλων και αποθαρρύνει την επιχειρηματικότητα· λαμβάνοντας υπόψη ότι η μη αμειβόμενη εργασία παροχής φροντίδας και η μη αμειβόμενη οικιακή εργασία εκτελούνται κυρίως από γυναίκες, γεγονός που έχει επιπτώσεις στην απασχόληση και την επαγγελματική τους εξέλιξη και συμβάλλει στο μισθολογικό και συνταξιοδοτικό χάσμα μεταξύ των φύλων· λαμβάνοντας υπόψη ότι η άνιση κατανομή και η υποτίμηση της παροχής φροντίδας και οικιακής εργασίας, σε συνδυασμό με τις διακρίσεις και τα έμφυλα στερεότυπα, εξακολουθούν να περιορίζουν τον χρόνο και την κινητικότητα των γυναικών, καθώς και την πρόσβαση σε κοινωνικά δικαιώματα και ευκαιρίες στις αγροτικές και απομακρυσμένες περιοχές, γεγονός που συνεπάγεται την απώλεια επιχειρηματικών δυνατοτήτων και την υπονόμευση της ισορροπίας μεταξύ επαγγελματικής και προσωπικής ζωής·

ΙΕ. λαμβάνοντας υπόψη ότι όλες οι μορφές έμφυλης βίας — συμπεριλαμβανομένων της εξ οικείων και της σεξουαλικής βίας, της ψυχολογικής, οικονομικής και διαδικτυακής κακοποίησης και της παρενοχλητικής παρακολούθησης— συνιστούν παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος στη σωματική αυτονομία και ακεραιότητα και του δικαιώματος σε μια ζωή χωρίς διακρίσεις· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι γυναίκες και τα κορίτσια που ζουν σε αγροτικές και απομακρυσμένες περιοχές αντιμετωπίζουν πρόσθετους φραγμούς όσον αφορά την πρόσβαση στη δικαιοσύνη, την προστασία, τις υπηρεσίες υποστήριξης και τη σεξουαλική και αναπαραγωγική υγειονομική περίθαλψη όταν βιώνουν έμφυλη βία, λόγω παραγόντων όπως η γεωγραφική απομόνωση, η έλλειψη υποδομών, η περιορισμένη πρόσβαση σε εξειδικευμένες υπηρεσίες, το ψηφιακό χάσμα και ο κοινωνικός στιγματισμός· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι φραγμοί αυτοί συχνά οδηγούν σε χαμηλό αριθμό καταγγελιών, αυξημένη ευαλωτότητα, έλλειψη πρόσβασης σε υπηρεσίες υποστήριξης και ατιμωρησία για τους δράστες· λαμβάνοντας υπόψη ότι εμποδίζουν την πλήρη συμμετοχή των γυναικών στην κοινωνική, οικονομική και πολιτική ζωή των αγροτικών περιοχών λόγω της έλλειψης δικτύων προστασίας και εξειδικευμένων υπηρεσιών, σε συνδυασμό με την

επίμονη επιβάρυνση λόγω των παραδοσιακών ρόλων των φύλων, και ότι αυξάνουν την ευαλωτότητα των γυναικών, διαιωνίζουν καταστάσεις αποκλεισμού και περιορίζουν την ικανότητά τους να ασκούν θεμελιώδη δικαιώματα· λαμβάνοντας υπόψη ότι η άρση αυτών των εμποδίων αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την προώθηση της ισότητας των φύλων, την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και την αρμονική ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι νέες γυναίκες στις αγροτικές περιοχές αντιμετωπίζουν υψηλότερα ποσοστά βίας από ό,τι οι νέες γυναίκες στις αστικές περιοχές και ότι, σύμφωνα με μελέτη του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας, μία στις τρεις γυναίκες παγκοσμίως έχει υποστεί σωματική ή σεξουαλική βία, με δυσανάλογα υψηλή επιβάρυνση για τις νέες γυναίκες σε αγροτικά περιβάλλοντα·

ΙΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι επιμένουν οι σημαντικές ανισότητες μεταξύ ανδρών και γυναικών όσον αφορά την απασχόληση στις αγροτικές περιοχές, οι οποίες ανέρχονται σε περίπου 13 % (έναντι 10 % στις αστικές περιοχές)· λαμβάνοντας υπόψη ότι, σε ορισμένα κράτη μέλη, οι ανισότητες αυτές υπερβαίνουν τις 20 ποσοστιαίες μονάδες· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι ανισότητες αυτού του είδους παραμένουν σχετικά σταθερές σε επίπεδο ΕΕ από το 2012· λαμβάνοντας υπόψη ότι σε περισσότερα από τα μισά κράτη μέλη οι ανισότητες μεταξύ των φύλων είναι πιο έντονες στις αγροτικές περιοχές από ό,τι στις πόλεις· λαμβάνοντας υπόψη ότι πολλές γυναίκες βρίσκονται επίσης σε πιο ευάλωτη κατάσταση λόγω επισφαλών συνθηκών απασχόλησης, όπως η εποχική εργασία ή, σε άλλες περιπτώσεις, λόγω της ανάληψης «αόρατων», μη αμειβόμενων ρόλων στις οικογενειακές εκμεταλλεύσεις ως συμβοηθούσες σύζυγοι, γεγονός που συχνά οδηγεί σε έλλειψη πρόσβασης στην κοινωνική προστασία ή στα επιδόματα μητρότητας· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι γυναίκες σε αγροτικές και μειονεκτούσες περιοχές έχουν περισσότερες πιθανότητες να εισέλθουν στην επιχειρηματικότητα και την αυτοαπασχόληση σε σύγκριση με τις γυναίκες σε αστικές και οικονομικά ευημερούσες περιοχές· λαμβάνοντας υπόψη ότι η αυτοαπασχόληση μπορεί να αποτελέσει μια μορφή εργασίας που συμβάλλει στη δημιουργία θέσεων εργασίας και στη μείωση της ανεργίας των γυναικών, αλλά απαιτεί την ανάπτυξη επαρκούς κοινωνικής προστασίας· λαμβάνοντας υπόψη ότι στις αγροτικές περιοχές το ποσοστό των αυτοαπασχολούμενων γυναικών είναι 38 %· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι γυναίκες υπερεκπροσωπούνται σε επισφαλείς μορφές αυτοαπασχόλησης· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι γυναίκες αποτελούν ταυτόχρονα βασική κινητήρια δύναμη οικονομικής ευημερίας και κοινωνικής ένταξης στις αγροτικές περιοχές, ιδίως μέσω της επιχειρηματικότητας, η προώθηση της οποίας αποτελεί στρατηγική προτεραιότητα για τη βιώσιμη ανάπτυξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης·

ΙΖ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η επιχειρηματικότητα απαιτεί γνώσεις και δεξιότητες· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι γυναίκες της υπαίθρου αντιμετωπίζουν περισσότερα εμπόδια στην πρόσβαση στην

εκπαίδευση από ό,τι οι άνδρες· λαμβάνοντας υπόψη ότι στην ΕΕ το ποσοστό των κατοίκων αγροτικών περιοχών με βασικές, τουλάχιστον, ψηφιακές δεξιότητες το 2019 ήταν κατά 14 % χαμηλότερο από το αντίστοιχο των κατοίκων αστικών περιοχών (48 % έναντι 62 %)· λαμβάνοντας υπόψη ότι η ψηφιακή ένταξη αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση ώστε να διασφαλιστεί ότι οι γυναίκες έχουν πρόσβαση σε ποιοτική εκπαίδευση και κατάρτιση και στην αγορά εργασίας, για παράδειγμα μέσω της διαφοροποίησης των γεωργικών δραστηριοτήτων, της εργασίας εξ αποστάσεως, της καινοτομίας και των ευκαιριών απασχόλησης, είτε επιτόπου είτε εξ αποστάσεως, καθώς και ότι επωφελούνται από τη δυναμική της τεχνολογικής και επιχειρηματικής καινοτομίας· λαμβάνοντας υπόψη ότι η προώθηση της πλήρους πρόσβασης των γυναικών σε όλα τα επίπεδα εκπαίδευσης, συμπεριλαμβανομένων, ενδεικτικά, των θετικών επιστημών, της τεχνολογίας, της μηχανικής, των τεχνών και των μαθηματικών (STEAM), καθώς και της χρηματοοικονομικής εκπαίδευσης, είναι καθοριστικής σημασίας, λαμβανομένου υπόψη ότι, όπως τεκμηριώνεται στην έκθεση του Mario Draghi σχετικά με το μέλλον της ευρωπαϊκής ανταγωνιστικότητας που δημοσιεύθηκε τον Σεπτέμβριο του 2024, οι άνδρες πτυχιούχοι στις θετικές επιστήμες, την τεχνολογία, τη μηχανική και τα μαθηματικά (STEM) είναι διπλάσιοι από τις γυναίκες και η ανισότητα αυτή επιδεινώνεται περαιτέρω στις επαγγελματικές επιλογές μετά την εκπαίδευση, όπου οι άνδρες που εργάζονται σε επαγγέλματα τεχνολογιών πληροφοριών και επικοινωνιών (ΤΠΕ) είναι σχεδόν τετραπλάσιοι από τις γυναίκες, και ότι, ως εκ τούτου, η εκπαίδευση μπορεί να διαδραματίσει βασικό ρόλο στη γεφύρωση του χάσματος μεταξύ των φύλων, στη διαφοροποίηση των επαγγελματικών δεξιοτήτων και στην ενίσχυση της οικονομικής και κοινωνικής ανταγωνιστικότητας των αγροτικών περιοχών· λαμβάνοντας υπόψη ότι η ψηφιακή ενσωμάτωση των γυναικών συμβάλλει στην οικονομική τους αυτονομία, στην εδαφική συνοχή και τον εκσυγχρονισμό του γεωργικού τομέα και του επιχειρηματικού ιστού·

ΙΗ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η εκπαίδευση αποτελεί βασικό εργαλείο για την προώθηση της οικονομικής ανεξαρτησίας των γυναικών, τη γεφύρωση του μισθολογικού χάσματος μεταξύ των φύλων και την αντιμετώπιση των έμφυλων διακρίσεων στις αγορές εργασίας· λαμβάνοντας υπόψη ότι υπάρχει επείγουσα ανάγκη να παρασχεθεί ολοκληρωμένη και ηλικιακά κατάλληλη διαπαιδαγώγηση σχετικά με τη σεξουαλικότητα και τις σχέσεις σε ολόκληρη την ΕΕ, ως βασικό μέσο για την αμφισβήτηση των έμφυλων στερεοτύπων και την προώθηση της ισότητας από μικρή ηλικία· λαμβάνοντας υπόψη ότι, παρόλο που οι γυναίκες είναι κατά μέσο όρο πιο μορφωμένες από τους άνδρες, εξακολουθούν να υποεκπροσωπούνται στα επαγγέλματα STEAM και συχνά εγκαταλείπουν αυτούς τους τομείς λόγω των συνεχιζόμενων διακρίσεων και στερεοτύπων· λαμβάνοντας υπόψη ότι υπάρχει ανάγκη για αύξηση των επενδύσεων της ΕΕ στην εκπαίδευση και σε προγράμματα αναβάθμισης δεξιοτήτων και επανειδίκευσης, ώστε να

δημιουργηθούν ισότιμοι όροι ανταγωνισμού στους τομείς STEAM και να διασφαλιστεί ότι αναδυόμενοι τομείς, όπως η τεχνητή νοημοσύνη (ΤΝ), δεν αναπαράγουν υφιστάμενες έμφυλες προκαταλήψεις· λαμβάνοντας υπόψη τη σημασία των προγραμμάτων μεντορίας, των επιχειρηματικών κόμβων υπό την ηγεσία γυναικών και της στήριξης των μη κυβερνητικών οργανώσεων που εργάζονται για την ενδυνάμωση των γυναικών στους τομείς STEAM· λαμβάνοντας υπόψη ότι η συνεκτίμηση της διάστασης του φύλου είναι σημαντική σε όλες τις πολιτικές και πτυχές του προϋπολογισμού της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένης της επαρκούς χρηματοδότησης για εκστρατείες ευαισθητοποίησης σε επίπεδο ΕΕ σχετικά με τα διαθέσιμα προγράμματα και τις ευκαιρίες χρηματοδότησης·

ΙΘ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο αριθμός των γυναικών στη γεωργία αυξάνεται με αργούς ρυθμούς τα τελευταία χρόνια· λαμβάνοντας υπόψη ότι μόνο το 30 % των γεωργικών εκμεταλλεύσεων σε ολόκληρη την ΕΕ τελεί υπό τη διαχείριση γυναικών και ότι οι εν λόγω γεωργικές εκμεταλλεύσεις τείνουν να είναι μικρότερες σε σχέση με αυτές που τις διαχειρίζονται άνδρες, με χαμηλότερα έσοδα και λιγότερη πρόσβαση σε χρηματοδοτική στήριξη· λαμβάνοντας υπόψη ότι πίσω από τον αριθμό αυτόν υπάρχουν σημαντικές διαφορές στην εκπροσώπηση των γυναικών στη γεωργία μεταξύ των κρατών μελών· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι γυναίκες συχνά μοιράζονται τις ευθύνες διαχείρισης της γεωργικής εκμετάλλευσης με τον σύντροφό τους χωρίς να επωφελούνται από το καθεστώς ή την κοινωνική προστασία που συνδέεται με την εν λόγω εργασία·

Κ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι γυναίκες, τουλάχιστον στο επίπεδο της ηγεσίας ή της διοίκησης των γεωργικών εκμεταλλεύσεων, λαμβάνουν αναλογικά μικρότερη στήριξη από οποιονδήποτε από τους δύο πυλώνες της κοινής γεωργικής πολιτικής (ΚΓΠ) από ό,τι οι άνδρες· λαμβάνοντας υπόψη ότι αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι οι γυναίκες τείνουν να διαχειρίζονται μικρότερες γεωργικές επιχειρήσεις, κατέχουν λιγότερη γη και έχουν μικρότερη πρόσβαση σε τυπική και εξειδικευμένη εκπαίδευση[15]· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι γυναίκες αντιμετωπίζουν περισσότερα εμπόδια από ό,τι οι άνδρες όσον αφορά την πρόσβαση σε γη, καθώς το μοντέλο «από τον πατέρα στον γιο» παραμένει διαδεδομένο στις αγροτικές περιοχές· λαμβάνοντας υπόψη ότι το κατά μέσο όρο μικρότερο μέγεθος των γεωργικών εκμεταλλεύσεων των γυναικών, καθώς και τα γενικά πιο περιβαλλοντικά προσανατολισμένα και διαφοροποιημένα μοντέλα παραγωγής στα οποία συμμετέχουν, δυσχεραίνουν επίσης

15 Casares Guillen, B., «Women in Rural Development: Integrating a gender dimension into policies for rural areas in Europe» (Γυναίκες στην αγροτική ανάπτυξη: Ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου στις πολιτικές για τις αγροτικές περιοχές στην Ευρώπη), European Evaluation Society, Ρότερνταμ, 2021.

περισσότερο την πρόσβασή τους σε τραπεζικά δάνεια[16]· λαμβάνοντας, ωστόσο, υπόψη ότι τα χαρακτηριστικά αυτά καθιστούν τις γεωργικές εκμεταλλεύσεις τους πιο ανθεκτικές στις κλιματικές διακυμάνσεις και τις διακυμάνσεις της αγοράς και μεταδίδονται ευκολότερα·

ΚΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι γυναίκες με αναπηρία ενδέχεται να αντιμετωπίζουν περισσότερες δυσκολίες στην προσπάθειά τους να ξεκινήσουν δική τους επιχείρηση· λαμβάνοντας υπόψη ότι δεν προωθείται η επιχειρηματικότητα των γυναικών μεγαλύτερης ηλικίας, μολονότι θα πρέπει να θεωρούνται πολύτιμο και αναξιοποίητο δυναμικό οικονομικής ανάπτυξης, ιδίως στις αγροτικές περιοχές όπου η γήρανση του πληθυσμού είναι ταχύτερη απ’ ό,τι στις αστικές περιοχές· λαμβάνοντας υπόψη ότι η προώθηση της επιχειρηματικότητας μεταξύ των μεταναστριών μπορεί να προσφέρει σημαντικές ευκαιρίες για την ένταξή τους στην αγορά εργασίας και να ενισχύσει την οικονομική ανεξαρτησία και ενδυνάμωσή τους·

ΚΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η γεωργία διαδραματίζει καίριο ρόλο στις αγροτικές περιοχές όσον αφορά τη διατήρηση των φυσικών πόρων, τη διασφάλιση της επισιτιστικής ασφάλειας, την προώθηση της οικονομικής ανάπτυξης και της ανάπτυξης της απασχόλησης και τη στήριξη των κοινοτήτων· λαμβάνοντας υπόψη ότι η ενεργός συμμετοχή των γυναικών σε ολόκληρη την αλυσίδα αξίας —από την παραγωγή έως τη μεταποίηση, τη διανομή και την καινοτομία— αποτελεί βασικό παράγοντα για την ανταγωνιστικότητα, την ποιότητα και τη βιωσιμότητα του τομέα·

ΚΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο αριθμός των γυναικών σε ρόλους ιδιοκτησίας γεωργικών εκμεταλλεύσεων αυξάνεται μεν σε ολόκληρη την ΕΕ, αλλά οι γυναίκες αυτές εξακολουθούν να αποτελούν μειονότητα· λαμβάνοντας υπόψη ότι, το 2020, μόνο το 31,6 % των ιδιοκτητών γεωργικών εκμεταλλεύσεων στην ΕΕ ήταν γυναίκες[17], και ότι διαχειρίζονταν κατά μέσο όρο μόλις το 12 % της χρησιμοποιούμενης γεωργικής έκτασης· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι γεωργικές εκμεταλλεύσεις τις οποίες διαχειρίζονται γυναίκες τείνουν να είναι μικρότερες από εκείνες που τις διαχειρίζονται άνδρες, με χαμηλότερα εισοδήματα και μικρότερη πρόσβαση σε χρηματοδοτική στήριξη· λαμβάνοντας υπόψη ότι πίσω από αυτά τα στατιστικά στοιχεία υπάρχουν σημαντικές διαφορές στην

---

16 Camille Tourtelier, Monica Gorman, Saoirse Tracy, «Influence of gender on the development of sustainable agriculture in France» (Η επίδραση του φύλου στην εξέλιξη της βιώσιμης γεωργίας στη Γαλλία), Journal of Rural Studies, 2023.

17 Eurostat, «Farmers and the agricultural labour force – statistics» (Γεωργοί και αγροτικό εργατικό δυναμικό – Στατιστικές).

εκπροσώπηση των γυναικών στη γεωργία μεταξύ των κρατών μελών·

ΚΔ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι περισσότερες γυναίκες που εργάζονται στον τομέα της γεωργίας ή τον αγροδιατροφικό τομέα απασχολούνται με άτυπες συμβάσεις ή συμβάσεις μερικής απασχόλησης· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι γεωργοί ηλικίας κάτω των 40 ετών διαχειρίζονται μόλις το 12 % του συνόλου των γεωργικών εκμεταλλεύσεων στην ΕΕ, και από αυτούς μόνο το 3 % είναι νέες γυναίκες·

ΚΕ. λαμβάνοντας υπόψη ότι στις αγροτικές περιοχές, όπου οι τοπικές παραδόσεις και οι κοινότητες με στενή συνοχή αποτελούν συχνά τον ακρογωνιαίο λίθο της κοινωνίας, ο εφοδιασμός των νέων —και ιδίως των κοριτσιών— με πρακτικές δεξιότητες προσανατολισμένες στο μέλλον θα έχει ως αποτέλεσμα να διασφαλιστεί ότι μπορούν να ακμάσουν και να μεταφέρουν το σθένος της κληρονομιάς τους στην ψηφιακή εποχή· λαμβάνοντας υπόψη ότι η νομική αναγνώριση και η στήριξη των γυναικών μέσω της κοινωνικής ασφάλισης στη γεωργία, στην παραδοσιακή βιοτεχνία και στους δημιουργικούς τομείς συμβάλλουν στην τοπική οικονομική ανθεκτικότητα και ανάπτυξη, στη διαφύλαξη του πολιτισμού και την ανανέωση των γενεών· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι γυναίκες στις αγροτικές περιοχές συχνά λαμβάνουν χαμηλότερες αμοιβές από τους άνδρες και ότι η εξασφάλιση ίσης αμοιβής για ίση εργασία είναι απαραίτητη προκειμένου να καταστεί ελκυστικότερη η επιχειρηματικότητα και να καταστούν εφικτές τόσο η δημιουργία επιχειρήσεων όσο και η βιώσιμη διαβίωση στις αγροτικές περιοχές·

ΚΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, από τα χειροποίητα παρασκευάσματα έως την τροφοδοσία με φρέσκα προϊόντα από το αγρόκτημα και τα καινοτόμα τρόφιμα, οι γυναίκες της υπαίθρου βρίσκονται συχνά στην πρώτη γραμμή του συνδυασμού της τοπικής κληρονομιάς με την επιχειρηματικότητα, δημιουργώντας έτσι ισχυρές και βιώσιμες επιχειρήσεις που τρέφουν τις κοινότητές τους και διατηρούν την τοπική διατροφική κουλτούρα για τις μελλοντικές γενιές·

ΚΖ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το πρόγραμμα LEADER, με τη συμμετοχή των τοπικών ενδιαφερόμενων μερών στον σχεδιασμό και την υλοποίηση στρατηγικών, στη λήψη αποφάσεων και στην κατανομή των πόρων για την ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών τους, αποτέλεσε ιδιαίτερα αποτελεσματικό εργαλείο για τη στήριξη των γυναικών που αναλαμβάνουν ηγετικούς ρόλους και διατηρούν επιχειρήσεις στην ύπαιθρο·

ΚΗ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η στήριξη της συμμετοχής των γυναικών στην ψηφιακή και καινοτόμο επιχειρηματικότητα ενισχύει την οικονομική ανάπτυξη και ανταγωνιστικότητα, ιδίως των νησιωτικών και εξόχως απόκεντρων περιοχών, συμβάλλοντας στην υπέρβαση των εμποδίων που δημιουργεί η γεωγραφική απομόνωση·

ΚΘ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ενδυνάμωση των γυναικών στην ευρωπαϊκή γεωργία και την αγροτική οικονομία είναι απαραίτητη όχι μόνο για την επίτευξη της ισότητας των φύλων, αλλά και για την προώθηση της βιώσιμης αγροτικής ανάπτυξης, σύμφωνα με τον στόχο βιώσιμης ανάπτυξης 5 των Ηνωμένων Εθνών για την ισότητα των φύλων·

Λ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι γυναίκες της υπαίθρου διαδραματίζουν ζωτικό ρόλο στη διατήρηση και τον εμπλουτισμό της κλασικής και της παραδοσιακής ενδυμασίας·

ΛΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι γυναίκες στην ΕΕ λαμβάνουν επί του παρόντος μόνο το 1 έως 2 % της χρηματοδότησης επιχειρηματικών κεφαλαίων, γεγονός που υπογραμμίζει την ανάγκη να ενισχυθούν τα χρηματοδοτικά μέσα που λαμβάνουν υπόψη τη διάσταση του φύλου και να διασφαλιστεί ισότιμη πρόσβαση σε επενδυτικές ευκαιρίες·

ΛΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα δεδομένα ανά φύλο και η διαβούλευση με τα ενδιαφερόμενα μέρη είναι στοιχεία απαραίτητα για την ανάπτυξη πολιτικών αγροτικής επιχειρηματικότητας που ανταποκρίνονται αποτελεσματικά στις ιδιαίτερες ανάγκες των γυναικών· λαμβάνοντας υπόψη ότι, για να αντιμετωπιστούν οι ειδικές προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες στη γεωργία, η Επιτροπή και τα κράτη μέλη πρέπει να λάβουν καλύτερα υπόψη τον αντίκτυπο των γεωργικών πολιτικών στις γυναίκες·

Ενδυνάμωση των γυναικών επιχειρηματιών

1. τονίζει ότι οι γυναίκες επιχειρηματίες, συμπεριλαμβανομένων εκείνων από απομακρυσμένες και εξόχως απόκεντρες περιοχές, αποτελούν βασική κινητήρια δύναμη για την καινοτομία, τη συνοχή και την ανταγωνιστικότητα στις αγροτικές, νησιωτικές και εξόχως απόκεντρες περιοχές· ζητεί να βελτιωθεί η πρόσβαση σε κάθε μορφή χρηματοδότησης, ιδίως στη χρηματοδότηση της καινοτομίας, σε ειδικά προσαρμοσμένα προγράμματα στήριξης για τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) και σε ευκαιρίες στο πλαίσιο της πράσινης και της ψηφιακής οικονομίας, και να διασφαλιστεί ότι οι γυναίκες επιχειρηματίες μπορούν να συμμετέχουν πλήρως στις αναδυόμενες αγορές· ζητεί την κλιμάκωση της πρόσβασης σε ιδιωτικές επενδύσεις και την προώθηση ευκαιριών ελεύθερης αγοράς· τονίζει ότι οι γυναίκες επιχειρηματίες πρέπει να επωφεληθούν πλήρως από τον στρατηγικό χάρτη πορείας «Πυξίδα Ανταγωνιστικότητας» της ΕΕ, ο οποίος αποσκοπεί στην αποκατάσταση του δυναμισμού της Ευρώπης και στην επιτάχυνση της οικονομικής της ανάπτυξης με τη δημιουργία ενός υποστηρικτικού περιβάλλοντος για νέες καινοτόμες νεοφυείς επιχειρήσεις, την προώθηση της βιομηχανικής υπεροχής σε τομείς υψηλής ανάπτυξης που βασίζονται σε ριζοσπαστικές τεχνολογίες και την ενθάρρυνση της διάδοσης των τεχνολογιών εντός εδραιωμένων εταιρειών και ΜΜΕ· ζητεί, για τον σκοπό αυτόν, να δοθεί σε επίπεδο

ενωσιακών πολιτικών μεγαλύτερη έμφαση στην υιοθέτηση μιας οριζόντιας και ολοκληρωμένης προσέγγισης όσον αφορά την πραγματικότητα και τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι εξόχως απόκεντρες περιοχές σε όλες τις ευρωπαϊκές δημόσιες πολιτικές· επιμένει ότι κάθε άνθρωπος στην Ευρώπη θα πρέπει να έχει το δικαίωμα και την ευκαιρία να οικοδομήσει μια ικανοποιητική ζωή στην περιοχή καταγωγής του, δηλαδή το δικαίωμα παραμονής·

2. τονίζει ότι η ισότητα των φύλων είναι θεμελιώδης για την επίτευξη του θεματολογίου της ΕΕ για την οικονομική ανταγωνιστικότητα και την ευημερία, καθώς η πλήρης και ισότιμη συμμετοχή των γυναικών στην αγορά εργασίας, στην αγορά επιχειρηματικότητας και στο σύστημα καινοτομίας ενισχύει την παραγωγικότητα και προωθεί τη βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη, κάτι το οποίο ενισχύει συνολικά την παγκόσμια ανταγωνιστικότητα της ΕΕ· υπογραμμίζει ότι η έλλειψη προσβάσιμων και οικονομικά προσιτών υπηρεσιών φύλαξης παιδιών παραμένει ένα από τα κύρια εμπόδια για την πλήρη συμμετοχή των γυναικών στην επιχειρηματικότητα και την απασχόληση σε αγροτικές, απομακρυσμένες και νησιωτικές περιοχές· καλεί τα κράτη μέλη να θέσουν σε προτεραιότητα τις επενδύσεις στην προσχολική εκπαίδευση και φροντίδα στο πλαίσιο προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+ (ΕΚΤ+) και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ)· παροτρύνει την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να ενισχύσουν τους μηχανισμούς στήριξης της γυναικείας επιχειρηματικότητας στις αγροτικές περιοχές, ιδίως διευκολύνοντας την πρόσβαση σε πιστώσεις, καινοτομία και κατάλληλα χρηματοδοτικά μέσα, προωθώντας έτσι την οικονομική αυτονομία των γυναικών και τη διαφοροποίηση των γεωργικών δραστηριοτήτων·

3. ζητεί την ανάπτυξη προγραμμάτων που διασφαλίζουν την πρόσβαση των γυναικών στην εκπαίδευση σε τομείς όπως η ψηφιοποίηση, τα χρηματοοικονομικά και η διοίκηση επιχειρήσεων, μεταξύ άλλων μέσω αγορακεντρικών πρωτοβουλιών και συμπράξεων με τον ιδιωτικό τομέα· ζητεί επίσης την προώθηση της επιχειρηματικότητας και της καινοτομίας μέσω δομημένων δικτύων μεντορίας και πλατφορμών αλληλοδιδαχής από ομοτίμους, ιδίως σε τομείς όπως η ψηφιοποίηση, τα χρηματοοικονομικά και η διοίκηση· τονίζει περαιτέρω τη σημασία των πρωτοβουλιών ευαισθητοποίησης για την προώθηση της διαθεσιμότητας και των οφελών αυτών των δικτύων και πλατφορμών μεταξύ των γυναικών γεωργών, κάτι το οποίο θα προωθήσει τη μεγαλύτερη συμμετοχή και ενδυνάμωση των γυναικών που εργάζονται στη γεωργία· επισημαίνει τη δυνητική αξία της προσανατολισμένης στα αποτελέσματα στήριξης από την ΕΕ για τη διευκόλυνση της δημιουργίας τοπικών πρωτοβουλιών, όπως, μεταξύ άλλων, επιχειρηματικών δικτύων που ενισχύουν την επιχειρηματικότητα των γυναικών και τη συμμετοχή των τοπικών κοινοτήτων στις αγροτικές περιοχές, ενθαρρύνοντας παράλληλα τη συνεργασία με τον ιδιωτικό τομέα για όλους τους πολίτες της

υπαίθρου, συμπεριλαμβανομένων των γυναικών· σημειώνει ότι η άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας μπορεί να δημιουργήσει θέσεις εργασίας και εισόδημα και, ως εκ τούτου, προστιθέμενη αξία για τις επιχειρήσεις και την κοινωνία στο σύνολό της· επισημαίνει την επιτυχία σχεδίων που προωθούν τη μεντορία και την αλληλοδιδαχή από ομοτίμους μεταξύ γυναικών επιχειρηματιών· καλεί την Επιτροπή να αξιοποιήσει και να αντλήσει διδάγματα από αυτές τις επιτυχημένες πρωτοβουλίες κατά τον σχεδιασμό και την επέκταση δομημένων προγραμμάτων μεντορίας και αλληλοδιδαχής από ομοτίμους σε ολόκληρη την ΕΕ, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι γυναίκες επιχειρηματίες μπορούν να επωφεληθούν πλήρως από την ανταλλαγή γνώσεων και τις δομές στήριξης· υπογραμμίζει τη σημασία της ανάληψης δράσης από τα πρώιμα στάδια της εκπαίδευσης για την αντιμετώπιση των έμφυλων στερεοτύπων που εξακολουθούν να περιορίζουν την πρόσβαση των γυναικών σε ορισμένους οικονομικούς τομείς και θέσεις ηγεσίας, προκειμένου να διασφαλιστούν ίσες ευκαιρίες και να ενισχυθεί η συμβολή των γυναικών στον οικονομικό και κοινωνικό δυναμισμό των αγροτικών, των νησιωτικών, των ορεινών και των εξόχως απόκεντρων περιοχών·

4. τονίζει τη σημασία της ισότιμης στήριξης της γυναικείας επιχειρηματικότητας με ειδική στήριξη και πόρους, είτε πρόκειται για τις θετικές επιστήμες, την τεχνολογία, τη μηχανική και τα μαθηματικά (STEAM), τις ΤΠΕ, την κοινωνική οικονομία, τις υπηρεσίες μεταφορών, τη βιοτεχνία είτε για τις επιχειρήσεις που σχετίζονται με τη φροντίδα και άλλες επιχειρήσεις· τονίζει τη σημασία που έχει το να στηριχθούν οι νέες γυναίκες στις αγροτικές περιοχές οι οποίες εισέρχονται σε παραδοσιακά ανδροκρατούμενους επαγγελματικούς τομείς, αναγνωρίζοντας την αυξανόμενη επιτυχία τους και τη διευρυνόμενη δεκτικότητα πολλών επιχειρήσεων σε ταλέντα και στην καινοτομία γυναικών, και παράλληλα το να συνεχιστεί η προώθηση μιας συμπεριληπτικής και υποστηρικτικής νοοτροπίας στον χώρο εργασίας· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να προωθήσουν προγράμματα μεντορίας και κατάρτισης για γυναίκες επιχειρηματίες, με ιδιαίτερη έμφαση στις μητέρες που επιστρέφουν στην αγορά εργασίας μετά από άδεια μητρότητας ή γονική άδεια και στους γονείς μικρών παιδιών στις αγροτικές περιοχές, ώστε να καταστεί δυνατή η συμμετοχή σε αυτά τα προγράμματα παράλληλα με την εκπλήρωση των υποχρεώσεων φροντίδας και προκειμένου να μειωθεί η δυσανάλογη επιβάρυνση των γυναικών·

5. ενθαρρύνει την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να αναπτύξουν προγράμματα στήριξης των επιχειρήσεων υπό τη διοίκηση γυναικών, συμπεριλαμβανομένης της κατάρτισης σε θέματα επιχειρηματικότητας και διοίκησης, των τοπικών επιχειρηματικών δικτύων και της ανταλλαγής τομεακών γνώσεων σε κρίσιμους βιομηχανικούς κλάδους, με ιδιαίτερη προσοχή στις αγροτικές και νησιωτικές περιοχές, καθώς και στις εξόχως απόκεντρες περιοχές·

ζητεί ενισχυμένη κατάρτιση σχετικά με τους κανόνες της ενιαίας αγοράς της ΕΕ, τη χρήση διαδικτυακών πλατφορμών ηλεκτρονικού εμπορίου και τη συμμετοχή σε διεθνείς εμπορικές εκθέσεις· τονίζει ότι η βελτίωση της πρόσβασης των γυναικών επιχειρηματιών στις εξαγωγικές αγορές θα αυξήσει την ανταγωνιστικότητα, την ανθεκτικότητα και την προστιθέμενη αξία των αγροτικών οικονομιών· σημειώνει ότι, με την επέκταση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές υπηρεσίες διαδικτύου, την παροχή προσαρμοσμένων προγραμμάτων κατάρτισης που βασίζονται στα πλεονεκτήματα των γυναικών και την προαγωγή πολιτικών που προωθούν την ίση συμμετοχή, οι γυναίκες της υπαίθρου αποκτούν όλο και περισσότερο τη δυνατότητα να υπερβούν τα εμπόδια και να αναλάβουν ενεργό, ηγετικό ρόλο στην ψηφιακή οικονομία·

6. ενθαρρύνει τη δημιουργία δικτύων γυναικείων συνεταιρισμών και ενώσεων στον αγροδιατροφικό τομέα, ώστε να προωθηθούν βιώσιμα, κυκλικά και τοπικά επιχειρηματικά μοντέλα προστιθέμενης αξίας, με ιδιαίτερη έμφαση στη βιολογική γεωργία, τη βιοτεχνική μεταποίηση και τις άμεσες πωλήσεις·

7. επικροτεί τη δέσμευση της Επιτροπής για τη δημιουργία πλατφόρμας για τις γυναίκες στη γεωργία, ως φόρουμ συζήτησης και ανταλλαγής ορθών πρακτικών, με σκοπό την ενίσχυση της συμμετοχής και την προώθηση των ίσων ευκαιριών στον αγροδιατροφικό τομέα· καλεί την Επιτροπή να υποβάλλει ετήσια έκθεση στο Κοινοβούλιο σχετικά με τις δραστηριότητες και τα αποτελέσματα της πλατφόρμας· καλεί επίσης την Επιτροπή να διασφαλίσει ότι το έργο αυτής της πλατφόρμας θα λαμβάνεται δεόντως υπόψη κατά την προετοιμασία και την ανάπτυξη μελλοντικών πρωτοβουλιών πολιτικής στους τομείς της γεωργίας και της αγροτικής ανάπτυξης·

8. παροτρύνει τα κράτη μέλη να προωθούν και να προβάλλουν ιστορίες επιτυχίας γυναικών επιχειρηματιών σε αγροτικές και εξόχως απόκεντρες περιοχές μέσω εκστρατειών ευαισθητοποίησης, μεταξύ άλλων στα παραδοσιακά μέσα μαζικής ενημέρωσης και στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, με σκοπό την ενίσχυση της προβολής, της εμπιστοσύνης και της συμμετοχής στις τοπικές κοινότητες· σημειώνει, έχοντας υπόψη αυτό το πλαίσιο, τη σημασία της ανάπτυξης του χρηματοοικονομικού γραμματισμού, με ιδιαίτερη στόχευση στις γυναίκες, καθώς υπάρχει έμφυλο χάσμα στις χρηματοοικονομικές γνώσεις —σε έρευνα χρηματοοικονομικών γνώσεων που διενήργησε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή[18], οι άνδρες σημείωσαν κατά μέσο όρο στην ΕΕ βαθμολογία κατά 18 ποσοστιαίες μονάδες υψηλότερη από τις γυναίκες· ζητεί τη λήψη μέτρων που αποσκοπούν στη συμμετοχή των γυναικών στις κοινότητές τους για τη χρήση τοπικών προσεγγίσεων «από τη βάση προς τα άνω», καθώς

---

18 Ευρωπαϊκή Επιτροπή, «Monitoring the level of financial literacy in the EU» (Παρακολούθηση του επιπέδου χρηματοοικονομικών γνώσεων στην ΕΕ), Έκτακτο Ευρωβαρόμετρο 525, 2023.

και στην προώθηση, μεταξύ άλλων πρωτοβουλιών, δικτύων για την προαγωγή της συμμετοχής των γυναικών· ζητεί στοχευμένες εκστρατείες για την απεικόνιση σύγχρονων εικόνων των γυναικών στη γεωργία, προκειμένου να προσελκύσουν νέες γυναίκες σε επιχειρηματικές δραστηριότητες στον γεωργικό τομέα·

9. καλεί την Επιτροπή, τα κράτη μέλη και το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο για την Ισότητα των Φύλων (EIGE), σε συνεργασία με τους κοινωνικούς εταίρους, να συνεχίσουν να αναλύουν τα βασικά εμπόδια στην απασχόληση και την επιχειρηματικότητα των γυναικών, μεταξύ άλλων στις εξόχως απόκεντρες, στις νησιωτικές και στις απομακρυσμένες περιοχές και να προτείνουν εμπνευσμένες δράσεις για την υπέρβαση αυτών των εμποδίων στην ανάπτυξη και την ευημερία· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να στηρίξουν τις επιχειρήσεις που διευθύνονται από γυναίκες, παρέχοντας νομικές και τεχνικές συμβουλές, μέσω της ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών, βοηθώντας τις γυναίκες επιχειρηματίες να ξεπεράσουν την απομόνωση στις αγροτικές περιοχές, ενισχύοντας την ανταγωνιστικότητά τους και αυξάνοντας το μερίδιο των γυναικών επιχειρηματιών και των αυτοαπασχολούμενων γυναικών στις αγροτικές περιοχές εντός της ΕΕ·

10. καλεί τα κράτη μέλη να αξιοποιήσουν τις υφιστάμενες αναλύσεις και τα πορίσματα του EIGE σχετικά με την επιχειρηματικότητα και την αυτοαπασχόληση των γυναικών σε όλα τα κράτη μέλη, διασφαλίζοντας τη συλλογή συγκρίσιμων δεδομένων καλής ποιότητας και συνεκτικών δεικτών μέτρησης για την πρόσβαση στη χρηματοδότηση, τα ποσοστά επιβίωσης των επιχειρήσεων, την ανάπτυξη, την τομεακή εκπροσώπηση και την καινοτομία, να δημοσιεύουν συγκριτικούς ετήσιους πίνακες επιδόσεων σε ενωσιακό και εθνικό επίπεδο για την παρακολούθηση της προόδου, να εντοπίσουν τις υστερούσες περιφέρειες (μεταξύ άλλων στις απομακρυσμένες, στις νησιωτικές, στις εξόχως απόκεντρες και στις αγροτικές περιοχές) και να προωθήσουν τη διαφάνεια, να εντοπίσουν και να κλιμακώσουν ορθές πρακτικές και ιστορίες επιτυχίας επιχειρήσεων που τεκμηριώνονται από το EIGE —όπως τα δίκτυα καθοδήγησης, τα επενδυτικά προγράμματα χωρίς αποκλεισμούς, οι επιχειρηματικοί κόμβοι γυναικών και τα δίκτυα μεταξύ ομοτίμων— και να τις διαδώσουν σε αγροτικά πλαίσια, να προτείνουν στοχευμένα χρηματοδοτικά μέσα, συστήματα εγγυήσεων και πρωτοβουλίες ανάπτυξης ικανοτήτων που βασίζονται σε εντοπισθέντες από το EIGE φραγμούς (π.χ. ελλείψεις δικτύων, μεροληψία στις αποφάσεις χρηματοδότησης, έλλειψη προτύπων) για τη γεφύρωση του χάσματος εφαρμογής, και να παράσχουν τεχνική υποστήριξη και ανάπτυξη ικανοτήτων στις εθνικές και περιφερειακές αρχές για την ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου στα προγράμματα επιχειρηματικότητας, διασφαλίζοντας την ευθυγράμμιση με τη μεθοδολογία του EIGE, τις βέλτιστες πρακτικές και το πλαίσιο του δείκτη ισότητας των φύλων· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να συλλέξουν δεδομένα ανά φύλο, προκειμένου

να διασφαλιστεί η διαμόρφωση ολοκληρωμένης εικόνας της κοινωνικοοικονομικής θέσης των γυναικών στις αγροτικές περιοχές και να ληφθεί υπόψη η διάσταση του φύλου κατά τον σχεδιασμό, την εφαρμογή και την αξιολόγηση πολιτικών και προγραμμάτων στον τομέα της αγροτικής ανάπτυξης· τονίζει τη σημασία των εκτιμήσεων επιπτώσεων όσον αφορά τον σχεδιασμό τέτοιων προτάσεων για την επίτευξη των στόχων ενσωμάτωσης της διάστασης του φύλου στις αγροτικές περιοχές· ζητεί να συμπεριληφθούν δεδομένα ανά φύλο στις αξιολογήσεις των προγραμμάτων της ΕΕ, ώστε να διασφαλιστεί ότι οι δημόσιες επενδύσεις στηρίζουν αποτελεσματικά την επιχειρηματικότητα των γυναικών και συμβάλλουν στη γεφύρωση του χάσματος μεταξύ των φύλων όσον αφορά την πρόσβαση σε χρηματοδότηση και οικονομικές ευκαιρίες·

11. στηρίζει τη στρατηγική της Επιτροπής για την ένωση αποταμιεύσεων και επενδύσεων και τη δημιουργία και επέκταση χρηματοδοτικών μέσων χωρίς αποκλεισμούς, συμπεριλαμβανομένου ενός επώνυμου ενωσιακού λογαριασμό αποταμίευσης και επενδύσεων για τη βελτίωση και τη διευκόλυνση της πρόσβασης των εταιρειών της ΕΕ που διευθύνονται από γυναίκες σε χρηματοδότηση και επισημαίνει ότι η στρατηγική θα πρέπει να ενσωματώσει τη διάσταση του φύλου· για τον σκοπό αυτόν, εκφράζει την ικανοποίησή του για τη δρομολόγηση σήματος Finance Europe για μακροπρόθεσμα επενδυτικά και αποταμιευτικά προϊόντα της ΕΕ που επενδύουν το 70 % των στοιχείων ενεργητικού τους σε ευρωπαϊκές εταιρείες·

12. καλεί την Επιτροπή να θεσπίσει ένα ταμείο στήριξης ιδρυτριών επιχειρήσεων (Female Founders Fund), το οποίο θα παρέχει στοχευμένη χρηματοδοτική στήριξη και επενδυτικές ευκαιρίες σε επιχειρήσεις που διευθύνονται από γυναίκες· υπογραμμίζει ότι ένα τέτοιο ταμείο θα επεκτείνει την ικανότητα του ΕΤΕ να στηρίζει ταμεία ιδιωτικών συμμετοχών ή επιχειρηματικών κεφαλαίων, συμβάλλοντας παράλληλα στη γεφύρωση του χρηματοδοτικού χάσματος μεταξύ των φύλων και στην επίτευξη ανταγωνιστικότητας σε ολόκληρη την ΕΕ· ζητεί να ληφθούν μέτρα, σύμφωνα με την οδηγία για τις γυναίκες στα διοικητικά συμβούλια[19], για την αντιμετώπιση των έμφυλων προκαταλήψεων όσον αφορά την πρόσβαση σε χρηματοδότηση, συμπεριλαμβανομένου ενός ευρωπαϊκού δικτύου επενδυτών που έχουν επίγνωση της σημαντικής ανάγκης για ισόρροπη εκπροσώπηση των φύλων, και ειδικών μέσων και στόχων (π.χ. μικροχρηματοδότηση, εγγυήσεις και ίδια κεφάλαια)

---

19 Οδηγία (ΕΕ) 2022/2381 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Νοεμβρίου 2022, σχετικά με τη βελτίωση της ισόρροπης εκπροσώπησης των φύλων σε θέσεις διευθυντικών στελεχών των εισηγμένων εταιρειών και σχετικά μέτρα (ΕΕ L 315 της 7.12.2022, σ. 44, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2381/oj).

προσαρμοσμένων στις αγροτικές ΜΜΕ που διοικούνται από γυναίκες·

13. επισημαίνει ότι οι γυναίκες επιχειρηματίες της υπαίθρου έχουν τη δύναμη να μετατρέπουν τις τοπικές ιδέες σε διασυνοριακές επιτυχίες εντός της ΕΕ· εκφράζει την ικανοποίησή του για την πρόοδο των σύγχρονων ψηφιακών εργαλείων και της ελεύθερης κυκλοφορίας και εμπορίου εντός της ΕΕ, τα οποία διευκολύνουν τις αγροτικές επιχειρήσεις που διευθύνονται από γυναίκες, παρέχοντάς τους τη δυνατότητα να συνδέονται με νέες αγορές, να συνεργάζονται διασυνοριακά και να μοιράζονται τα γνήσια τοπικά προϊόντα και τις υπηρεσίες τους με πελάτες σε ολόκληρη την Ευρώπη· σημειώνει ότι ορισμένες ιδέες, να και ριζωμένες τοπικά, έχουν αναξιοποίητη εμβέλεια σε ηπειρωτικό επίπεδο, όμως ορισμένα κράτη μέλη δεν διαθέτουν τη γεωγραφική ικανότητα να συμμετέχουν σε αυτήν τη διασυνοριακή οικονομική δραστηριότητα·

14. αναγνωρίζει την αυξανόμενη δυναμική και ισχυρή δέσμευση για την πραγματοποίηση επενδύσεων σε ψηφιακές υποδομές, την ανάπτυξη δεξιοτήτων και το πλαίσιο ψηφιακής πολιτικής χωρίς αποκλεισμούς —κάτι το οποίο θα δημιουργήσει συναρπαστικές ευκαιρίες για την ενδυνάμωση των γυναικών της υπαίθρου και θα διασφαλίσει ότι επωφελούνται πλήρως από την ψηφιακή μετάβαση· επισημαίνει τη σημασία και ζητεί την πραγματοποίηση στοχευμένων επενδύσεων σε ψηφιακές υποδομές, σε ευκαιρίες αναβάθμισης των δεξιοτήτων και επανειδίκευσης, στην ανάπτυξη δεξιοτήτων και σε συμπεριληπτικά πλαίσια ψηφιακής πολιτικής που διασφαλίζουν ότι οι γυναίκες της υπαίθρου, και ιδιαίτερα οι γυναίκες από νησιωτικές και εξόχως απόκεντρες περιοχές, μπορούν να συμμετέχουν πλήρως στην ψηφιακή μετάβαση· καλεί την Επιτροπή να μειώσει τον διοικητικό φόρτο· τονίζει ότι η ισότητα των φύλων είναι απαραίτητη για την επιτυχή ψηφιακή μετάβαση, καθώς η πλήρης συμμετοχή των γυναικών στους ψηφιακούς τομείς ενισχύει την καινοτομία και την οικονομική ανθεκτικότητα· καλεί την Επιτροπή να διασφαλίσει ότι η ισότητα των φύλων ενσωματώνεται στους στόχους όλων των ψηφιακών πολιτικών και προγραμμάτων δεξιοτήτων, ώστε να διασφαλιστεί ότι οι γυναίκες επωφελούνται εξίσου από τις ευκαιρίες στην εξελισσόμενη ψηφιακή οικονομία·

15. καλεί τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν ότι τα εθνικά εκπαιδευτικά συστήματα, συμπεριλαμβανομένων των συστημάτων επαγγελματικής και τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και των συστημάτων που εξυπηρετούν αγροτικές και απομακρυσμένες περιοχές, παρέχουν ισχυρή πρόσβαση σε ψηφιακές δεξιότητες και στην εκπαίδευση STEM, με τρόπους που ενδυναμώνουν τόσο τα κορίτσια όσο και τα αγόρια ώστε να αξιοποιήσουν πλήρως τις δυνατότητές τους· τονίζει την ανάγκη να προωθηθούν επιλογές σταδιοδρομίας στον τομέα των επιχειρήσεων —με μη στερεοτυπικό τρόπο— και να συμπεριληφθούν η ισότητα των φύλων και η χρηματοοικονομική εκπαίδευση στα σχολικά προγράμματα σπουδών· υπογραμμίζει τη σημασία των

προγραμμάτων μεντορίας, των γυναικείων προτύπων και των συμπράξεων μεταξύ σχολείων, πανεπιστημίων, επιχειρήσεων και οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών, ώστε να εμπνεύσουν τα κορίτσια να ακολουθήσουν σταδιοδρομίες στους τομείς STEM· ζητεί να συμπεριληφθούν στόχοι για την ισότητα των φύλων στο σχέδιο δράσης για την ψηφιακή εκπαίδευση και να διατεθεί στοχευμένη ενωσιακή και εθνική χρηματοδότηση για τη στήριξη των γυναικών και των κοριτσιών σε αναδυόμενους ψηφιακούς τομείς, όπως η ΤΝ, η επιστήμη των δεδομένων και οι καθαρές τεχνολογίες·

16. ζητεί τη λήψη στοχευμένων μέτρων για τη βελτίωση της πρόσβασης των γυναικών σε ευκαιρίες αναβάθμισης των δεξιοτήτων και επανειδίκευσης, καθώς και σε πληροφορίες σχετικά με την κατάρτιση στην επιχειρηματικότητα, τα χρηματοδοτούμενα από την ΕΕ προγράμματα και τα προγράμματα χρηματοδότησης επιχειρήσεων σε αγροτικές, σε νησιωτικές και σε εξόχως απόκεντρες περιοχές·

17. ζητεί τα προγράμματα για την προώθηση της καινοτομίας στις αγροτικές περιοχές να περιλαμβάνουν ρητά μέτρα για την προσέγγιση των γυναικών ως ομάδας-στόχου, για παράδειγμα μέσω υπηρεσιών πληροφόρησης άμεσης πρόσβασης, εργαστηρίων καινοτομίας ειδικά για γυναίκες και ενεργών δράσεων προσέγγισης γυναικών που διοικούν γεωργικές εκμεταλλεύσεις

18. ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να αναγνωρίσουν και να στηρίξουν τις παραδοσιακές δεξιότητες των γυναικών της υπαίθρου, όπως η κατασκευή ενδυμάτων και η καλαθοπλεκτική, ως ζωτικά πολιτιστικά αγαθά που διαφυλάσσουν την κληρονομιά και δημιουργούν οικονομικές ευκαιρίες, δεδομένου ιδίως του καίριου ρόλου των γυναικών στον αγροτουρισμό, τη χειροτεχνία, τη βιοτεχνική παραγωγή τροφίμων, την απευθείας διάθεση στην αγορά και τις περιφερειακές αλυσίδες αξίας· ζητεί να πραγματοποιηθούν επενδύσεις σε προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης προσαρμοσμένα στις γυναίκες και τα κορίτσια της υπαίθρου, ώστε να τους δοθεί η δυνατότητα να παράγουν βιώσιμο εισόδημα και να διατηρούν τα μέσα διαβίωσης της οικογένειας· υπογραμμίζει, επιπλέον, τον τρόπο με τον οποίο οι γυναίκες μπορούν να συμβάλουν στη γεφύρωση του ψηφιακού χάσματος και να απελευθερώσουν το τεράστιο δυναμικό τους ως φορέων καινοτομίας, επιχειρηματιών και ηγετών της κοινότητας, ανοίγοντας τον δρόμο για πιο συμπεριληπτικές, δυναμικές και ανθεκτικές κοινωνίες·

19. υπογραμμίζει ότι, όταν τα επιχειρηματικά κεφάλαια υποστηρίζουν μια αγροτική επιχείρηση που διευθύνεται από γυναίκα με σκοπό να διασφαλίσουν την πλήρη ένταξη και ενδυνάμωση των γυναικών σε όλη τους την πολυμορφία, εκπέμπουν ένα ισχυρό μήνυμα εμπιστοσύνης, που ενισχύει την αυτοπεποίθηση της επιχειρηματία και της δίνει μεγαλύτερη ορατότητα στο επιχειρηματικό

οικοσύστημα· σημειώνει επίσης τις δυνατότητες των επιχειρηματικών αγγέλων που μπορούν να παρέμβουν ακόμη σε ακόμη πιο πρώιμο στάδιο, προσφέροντας κεφάλαια εκκίνησης ώστε να βοηθήσουν τους επιχειρηματίες να ξεκινήσουν· σημειώνει ότι οι επιχειρηματικοί άγγελοι είναι πρόθυμοι να αξιοποιήσουν μια ευκαιρία για νέες ή μη δοκιμασμένες ιδέες, ιδίως όταν διακρίνουν προοπτικές στο όραμα και την αφοσίωση του ιδρυτή· υπογραμμίζει ότι αυτού του είδους η στήριξη είναι απαραίτητη στις αγροτικές περιοχές, όπου οι επιχειρήσεις ενδέχεται να μην πληρούν τα παραδοσιακά κριτήρια χρηματοδότησης· υπενθυμίζει ότι τα επιχειρηματικά κεφάλαια μεγάλης κλίμακας επικεντρώνονται στα αστικά κέντρα και οι επενδυτές τους συχνά εδρεύουν στις πόλεις, ενώ οι επιχειρηματικοί άγγελοι συχνά δραστηριοποιούνται περισσότερο σε τοπικό επίπεδο, επιδεικνύοντας ενδιαφέρον συμφέρον για τη στήριξη των αγροτικών κοινοτήτων και την ενδυνάμωση των γυναικών ως κινητήριας δύναμης για την τοπική οικονομική ανανέωση·

20. ζητεί τη λήψη στοχευμένων μέτρων για τη βελτίωση της πρόσβασης των γυναικών σε γη, σε χρηματοδότηση, σε εκπαίδευση και σε κατάρτιση, συμπεριλαμβανομένων ευέλικτων επιλογών, ιδίως για τις επίδοξες γυναίκες αγρότισσες και ιδιοκτήτριες επιχειρήσεων· υπογραμμίζει την ανάγκη να αντιμετωπιστούν τα διαρθρωτικά και θεσμικά εμπόδια, μεταξύ των οποίων οι δυσκολίες κατά την απόκτηση νομικού καθεστώτος γεωργικής επιχείρησης, οι φορολογικοί κανόνες και οι κανόνες κοινωνικής πρόνοιας που θέτουν σε μειονεκτική θέση τις γυναίκες στα ζευγάρια αγροτών, καθώς και τα διοικητικά εμπόδια σε ό,τι αφορά την ιδιοκτησία γεωργικών εκμεταλλεύσεων που θέτουν σε μειονεκτική θέση τις γυναίκες· υπογραμμίζει ότι οι γυναίκες που επιθυμούν να επιδιώξουν επιχειρηματική δραστηριότητα θα πρέπει να ενθαρρύνονται να ακολουθήσουν αυτή την πορεία, δεδομένου ότι η διοίκηση μιας επιχείρησης μπορεί να δημιουργήσει θέσεις εργασίας και εισοδήματα και, συνεπώς, προστιθέμενη αξία για την κοινωνία· καλεί τους γεωργικούς συνεταιρισμούς και τις οργανώσεις παραγωγών που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο της ΚΓΠ να εισαγάγουν διαδοχικά δείκτες αναφοράς για την εκπροσώπηση των φύλων στα διοικητικά τους όργανα, διασφαλίζοντας ισότιμη πρόσβαση των γυναικών στις δομές λήψης αποφάσεων· τονίζει ότι η συμμετοχή αυτή θα ενισχύσει την ανταγωνιστικότητα των αγροτικών επιχειρήσεων μέσω της αξιοποίησης του δυναμικού καινοτομίας και των διοικητικών δεξιοτήτων των γυναικών·

21. επισημαίνει ότι οι γυναίκες που βρίσκονται σε επισφαλή κατάσταση, όπως οι εργαζόμενες μετανάστριες, ιδίως οι μετανάστριες που εργάζονται σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις, οι γυναίκες με αναπηρία, οι μακροχρόνια άνεργες γυναίκες και οι γυναίκες μεγαλύτερης ηλικίας, θα πρέπει να αποτελούν ειδικό στόχο προγραμμάτων που στηρίζουν την πρόσβαση των γυναικών στην επιχειρηματικότητα και την αυτοαπασχόληση στις αγροτικές περιοχές·

22. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να προωθήσουν την επιχειρηματικότητα των γυναικών, συμπεριλαμβανομένων ειδικών δικτύων για τη διαδοχή και τη μεντορία επιχειρήσεων, και να σχεδιάσουν προγράμματα χρηματοδότησης ή μέτρα στήριξης, συμπεριλαμβανομένης καθοδήγησης μίας στάσης, κατά τρόπο ώστε οι μικρότερες επιχειρήσεις και τα ενδιαφερόμενα μέρη να έχουν δικαίωμα πρόσβαση σε αυτά, και ο διοικητικός φόρτος να παραμένει ανάλογος προς το μέγεθος των επιχειρήσεων, δεδομένου ότι οι επιχειρήσεις και γεωργικές εκμεταλλεύσεις των γυναικών είναι κατά μέσο όρο μικρότερες από αυτές των ανδρών· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν ότι μεμονωμένα άτομα ή μικρότεροι οργανισμοί θα είναι επίσης σε θέση να αποκτούν εικόνα των ευκαιριών χρηματοδότησης και να υποβάλλουν αίτηση για χρηματοδότηση και ότι λαμβάνουν βοήθεια κατά τη διαδικασία αυτή· καλεί την Επιτροπή να προτείνει ειδικά μέτρα για την υποστήριξη των νέων γυναικών στη γεωργία και των επιχειρηματιών του αγροδιατροφικού τομέα, συμπεριλαμβανομένων οικονομικών κινήτρων και πρωτοβουλιών για την αντιμετώπιση εμποδίων στην πρόσβαση στη γη και στη διαδοχή των γεωργικών εκμεταλλεύσεων· επισημαίνει ότι η ανανέωση των γενεών είναι απαραίτητη για τη διατήρηση και την ανάπτυξη της γεωργικής δραστηριότητας, η οποία διασφαλίζει τόσο την επισιτιστική ασφάλεια όσο και τον δυναμισμό των αγροτικών κοινοτήτων· καλεί, ειδικότερα, την Επιτροπή να προτείνει ειδικά μέτρα για τις νέες γυναίκες γεωργούς στο πλαίσιο της ΚΓΠ·

23. ενθαρρύνει τα κράτη μέλη και τις περιφερειακές και τοπικές αρχές να αξιοποιούν τα διαρθρωτικά και επενδυτικά ταμεία της ΕΕ για τη στόχευση και την προώθηση των επιχειρηματιών και αυτοαπασχολουμένων γυναικών· τονίζει την ανάγκη για εκστρατείες ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης σχετικά με τις υφιστάμενες και μελλοντικές ευκαιρίες χρηματοδότησης της ΕΕ για τις γυναίκες επιχειρηματίες στις αγροτικές περιοχές·

24. ζητεί τη θέσπιση μιας «ταχείας διαδικασίας» για την πρόσβαση σε χρηματοδότηση και δημόσιες συμβάσεις για τις πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις που διοικούνται από γυναίκες σε αγροτικές περιοχές· τονίζει ότι ο μηχανισμός αυτός θα πρέπει να περιλαμβάνει τη μείωση του διοικητικού φόρτου και την απλούστευση των διαδικασιών, καθώς και την καθιέρωση προκαταβολών για νεοφυείς επιχειρήσεις που θα καθιστούν δυνατή την έναρξη επιχειρηματικών δραστηριοτήτων· υπογραμμίζει τον σημαντικό ρόλο των μικροπιστώσεων στη βελτίωση της χρηματοοικονομικής ένταξης των γυναικών μέσω της αξιοποίησης των ευκαιριών στην αγορά και στην κοινωνία για ένταξη στις χρηματοοικονομικές αγορές· επικροτεί τα δημόσια και ιδιωτικά ταμεία που εφαρμόζουν πολιτικές ισότητας των φύλων, πολυμορφίας και συμμετοχικότητας· εξαίρει παραδείγματα στα οποία ιδιωτικά ταμεία δεσμεύτηκαν να μετρούν και να καταγράφουν την εκπροσώπηση των φύλων και να

υποβάλλουν ετήσιες και δημόσιες εκθέσεις σχετικά με τα ευρήματά τους·

25. καλεί την Επιτροπή να διαθέσει επαρκή χρηματοδότηση στο πλαίσιο των σχετικών προγραμμάτων για τη στήριξη επιχειρήσεων που διευθύνονται από γυναίκες σε αγροτικές και απομακρυσμένες περιοχές, ιδίως σε καινοτόμους τομείς και στον τομέα του τουρισμού, μέσω κατάλληλων μέτρων στο πλαίσιο των σχετικών προγραμμάτων, αν είναι εφικτό· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να αντιμετωπίσουν το ζήτημα της δυσανάλογης υποεκπροσώπησης των ατόμων με αναπηρία, ιδίως των γυναικών, στην αγορά εργασίας, θεσπίζοντας ειδικά μέτρα, μεταξύ άλλων κατάλληλα κίνητρα και μέτρα στήριξης για εργοδότες και εταιρείες που προσλαμβάνουν άτομα με αναπηρία, λαμβάνοντας υπόψη τις δυνατότητες των πολύ μικρών και μικρών επιχειρήσεων· τονίζει την ανάγκη προώθησης της απασχόλησης των γυναικών με αναπηρία τόσο εντός των ΜΜΕ όσο και μέσω της αυτοαπασχόλησης, μέσω στοχευμένων κινήτρων, καθώς και με τον καθορισμό στόχων για την απασχόληση ατόμων με αναπηρία στον χώρο εργασίας και εκπαιδευτικών διαδρομών προσαρμοσμένων στις ανάγκες τους·

26. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν ότι η γυναικεία επιχειρηματικότητα στις αγροτικές και στις νησιωτικές και στις εξόχως απόκεντρες περιοχές υποστηρίζεται επαρκώς στο πλαίσιο του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου (ΠΔΠ) για την περίοδο μετά το 2027, συμπεριλαμβανομένης της χρηματοδότησης μέσω σχετικών προγραμμάτων όπως η ΚΓΠ, συμπεριλαμβανομένου του προγράμματος POSEI, το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη», το πρόγραμμα LEADER και το πρόγραμμα «Ψηφιακή Ευρώπη»· υπογραμμίζει ότι είναι σημαντικό να διευκολυνθεί η πρόσβαση σε χρηματοδότηση της ΕΕ για αγροτικές επιχειρήσεις, συνεταιρισμούς και έργα σε επίπεδο κοινότητας που διευθύνονται από γυναίκες· ζητεί, επιπλέον, τη συνεκτίμηση της διάστασης του φύλου σε όλους τους τομείς πολιτικής και τους προϋπολογισμούς, καθώς αυτό θα δώσει στις πολιτικές της ΕΕ τη δυνατότητα να εξυπηρετούν πραγματικά όλες τις γυναίκες, ιδίως τις γυναίκες επιχειρηματίες· επαναλαμβάνει την ανάγκη για μια ολοκληρωμένη στρατηγική της ΕΕ για τη γυναικεία επιχειρηματικότητα στις αγροτικές, στις νησιωτικές και στις εξόχως απόκεντρες περιοχές και ζητεί να διατεθούν ρητά πόροι και μηχανισμοί χρηματοδότησης για τη στρατηγική αυτή· καλεί, επιπλέον, την Επιτροπή να διατηρήσει ή να αυξήσει την οριοθέτηση του προϋπολογισμού που προορίζεται για το πρόγραμμα LEADER· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να ενισχύσουν το πρόγραμμα LEADER μειώνοντας τον διοικητικό φόρτο για τις τοπικές αρχές και απλουστεύοντας την πρόσβαση, προωθώντας τον τοπικό ενστερνισμό των αναπτυξιακών έργων με πρωτοβουλία των τοπικών κοινοτήτων και ενθαρρύνοντας τη συμμετοχή των γυναικών σε ομάδες τοπικής δράσης·

27. εκφράζει τη λύπη του για την ανεπαρκή πρόσβαση σε υπηρεσίες φύλαξης παιδιών για τις γυναίκες επιχειρηματίες στις αγροτικές περιοχές· ενθαρρύνει τις επενδύσεις σε υποδομές φροντίδας και την προώθηση φιλικών προς την οικογένεια πολιτικών για τις οικογένειες σε όλη τους την πολυμορφία, με σκοπό τη στήριξη της ισορροπίας μεταξύ επαγγελματικής και προσωπικής ζωής για τις γυναίκες επιχειρηματίες· ενθαρρύνει τα κράτη μέλη και τις περιφέρειες να αναπτύξουν ειδικές πολιτικές για τις εξόχως απόκεντρες περιοχές, σύμφωνα με το άρθρο 349 ΣΛΕΕ, λαμβάνοντας υπόψη την απομόνωση, τη γήρανση του πληθυσμού και την έλλειψη υπηρεσιών, και διασφαλίζοντας μέτρα που είναι προσαρμοσμένα στην πραγματικότητα των γυναικών στα εν λόγω εδάφη·

28. επισημαίνει τη σημασία της απλούστευσης για την ανταγωνιστικότητα· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να απλουστεύσουν τις διοικητικές απαιτήσεις και τις απαιτήσεις υποβολής εκθέσεων, συμπεριλαμβανομένης της καθοδήγησης μίας στάσης, ώστε οι μικρές επιχειρήσεις, οι συνεταιρισμοί και οι κοινοτικές πρωτοβουλίες που διευθύνονται από γυναίκες να μπορούν να έχουν πρόσβαση σε χρηματοδότηση χωρίς δυσανάλογη επιβάρυνση, και να διασφαλίσουν στοχευμένη πρόσβαση σε χρηματοδοτική στήριξη μέσω χρηματοδοτικών προγραμμάτων της ΕΕ για την προώθηση της επιχειρηματικότητας των γυναικών, συμπεριλαμβανομένων ειδικών δικτύων διαδοχής και μεντορίας επιχειρήσεων·

Συνεκτίμηση της διάστασης του φύλου

29. καλεί τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν ολοκληρωμένη και ηλικιακά κατάλληλη εκπαίδευση, τη συμπερίληψη ψηφιακών δεξιοτήτων και μαθημάτων, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που εξυπηρετούν αγροτικές και απομακρυσμένες περιοχές, και να παρέχουν ισχυρή πρόσβαση στις ψηφιακές δεξιότητες και στην εκπαίδευση STEAM, με τρόπο ευαίσθητο ως προς το φύλο ο οποίος καταπολεμά τα στερεότυπα και ενδυναμώνει τα κορίτσια να αξιοποιήσουν πλήρως τις δυνατότητές τους· καλεί την Επιτροπή να διασφαλίσει ολοκληρωμένη και ηλικιακά κατάλληλη διαπαιδαγώγηση για τα αγόρια και τα κορίτσια όσον αφορά τη σεξουαλικότητα και τις σχέσεις, η οποία αμφισβητεί τα έμφυλα στερεότυπα και διδάσκει τη συναίνεση και τα δικαιώματα, διασφαλίζοντας μια εκπαίδευση χωρίς αποκλεισμούς με βάση τον αμοιβαίο σεβασμό και την απαγόρευση των διακρίσεων, προωθώντας παράλληλα την πλήρη ενδυνάμωση των νέων γυναικών ώστε να συμμετέχουν επί ίσοις όροις στην κοινωνία και στην αγορά εργασίας, καθώς η οικονομική ενδυνάμωση είναι καίριας σημασίας για την προώθηση μιας πιο ανταγωνιστικής και ανθεκτικής οικονομίας·

30. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν τη συστηματική συλλογή, ανάλυση και διάδοση αξιόπιστων, επικαιροποιημένων και αναλυτικών στατιστικών δεδομένων ανά

φύλο, ηλικία, έδαφος και τομέα, ως βάση για τεκμηριωμένες δημόσιες πολιτικές, σε στενή συνεργασία με τη Eurostat, τις εθνικές στατιστικές υπηρεσίες και τα περιφερειακά παρατηρητήρια· αναγνωρίζει τη σημασία που έχουν οι εκτιμήσεις των επιπτώσεων του σχεδιασμού τέτοιων προτάσεων για την επίτευξη των στόχων ενσωμάτωσης της διάστασης του φύλου στις αγροτικές περιοχές·

31. επισημαίνει τις μετασχηματιστικές δυνατότητες της ΤΝ, των διαδικτυακών πλατφορμών και των εργαλείων τηλεργασίας για τη διευκόλυνση της οικονομικής συμμετοχής των γυναικών σε αγροτικά περιβάλλοντα·

32. προτρέπει τα κράτη μέλη να παρέχουν εκπαίδευση που να λαμβάνει υπόψη τη διάσταση του φύλου, υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης και υποδομές για τον μετριασμό των επιπτώσεων των κρίσεων στις αγροτικές, απομακρυσμένες και εξόχως απόκεντρες κοινότητες·

33. καλεί την Επιτροπή να διασφαλίσει ότι, στο πλαίσιο της ανταπόκρισής της σε κρίσεις, περιλαμβάνονται είδη εμμηνορροϊκής υγιεινής ως τυποποιημένο στοιχείο σε όλες τις δράσεις αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης·

34. υπενθυμίζει ότι, στην ειδική έκθεσή του αριθ. 10/2021 σχετικά με τη συνεκτίμηση της διάστασης του φύλου στον προϋπολογισμό της ΕΕ, το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο διαπίστωσε ότι η Επιτροπή δεν είχε συνεκτιμήσει επαρκώς τη διάσταση του φύλου και δεν είχε κάνει επαρκή χρήση δεδομένων και δεικτών με κατανομή ανά φύλο· επισημαίνει, ειδικότερα, ότι το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο εξέφρασε τη λύπη του για το γεγονός ότι το σύστημα άμεσων ενισχύσεων της ΚΓΠ «δεν αφήνει περιθώριο θετικής δράσης όσον αφορά τις γυναίκες» και επισήμανε ότι «υπάρχει σαφής ανάγκη για ανάλυση βάσει φύλου της εισοδηματικής στήριξης που καταβάλλεται στους γεωργούς μέσω των άμεσων ενισχύσεων, περιλαμβανομένων της κατανομής του εισοδήματος και της σύνδεσής της με την κυριότητα της γης, τις επιλέξιμες εκτάσεις και τους αποδέκτες των ενισχύσεων»· σημειώνει ότι, δεδομένου ότι οι γεωργικές εκμεταλλεύσεις των γυναικών είναι μικρότερες από εκείνες των ανδρών, ένα σύστημα άμεσων ενισχύσεων με βάση την έκταση θέτει αναγκαστικά σε μειονεκτική θέση τις γυναίκες γεωργούς· εκφράζει τη βαθιά ανησυχία του για το γεγονός ότι δεν έχει σημειωθεί καμία σχεδόν βελτίωση στο πλαίσιο αυτό, ούτε στην ισχύουσα ΚΓΠ ούτε στο σχέδιο που δημοσιεύτηκε στις 16 Ιουλίου 2025·

35. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να προωθήσουν εκστρατείες ευαισθητοποίησης και προγράμματα ανάπτυξης ικανοτήτων σχετικά με τα κοινωνικά και εργασιακά δικαιώματα των γυναικών, ιδίως σε αγροτικές και απομακρυσμένες περιοχές, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων στην κοινωνική προστασία, τη μητρότητα, την υγεία και την ασφάλεια στον χώρο εργασίας, με σκοπό την ενίσχυση

της πλήρους και ενημερωμένης συμμετοχής τους στην οικονομική και κοινωνική ζωή·

Πολιτισμικές παραδόσεις και παραδοσιακή βιοτεχνία

36. επαινεί τις κοινότητες που διαφυλάσσουν την τοπική κληρονομιά και παράδοση και που προωθούν και ασπάζονται πρωτοβουλίες για την ενίσχυση της τοπικής γεωργίας με επικεφαλής τις γυναίκες, καθώς και για τη διατήρηση και την προώθηση παραδοσιακών χειροτεχνιών, που συχνά αναπτύσσονται και συντηρούνται από τοπικούς συλλόγους γυναικών, μεταξύ άλλων από τοπικές οργανώσεις γυναικών της υπαίθρου, πολιτιστικές ομάδες, μνημεία και μουσεία· αναγνωρίζει ότι οι δραστηριότητες αυτές συμβάλλουν ουσιαστικά στην οικονομική διαφοροποίηση, στη διαφύλαξη της πολιτιστικής και άυλης κληρονομιάς, στην ενίσχυση του βιώσιμου τουρισμού και στην προώθηση της πολιτιστικής αναγνώρισης εντός της τοπικής κοινότητας, η οποία συχνά αποτελεί μια αθέατη και υποτιμημένη διάσταση των αγροτικών οικονομιών· τονίζει περαιτέρω ότι η ενεργός συμμετοχή των γυναικών σε αυτές τις πρακτικές ενισχύει την κοινωνική συνοχή, την εδαφική ταυτότητα και την ελκυστικότητα των αγροτικών περιοχών·

37. υπογραμμίζει τον ρόλο των οργανωμένων ενώσεων γυναικών γεωργών και των συλλόγων των γυναικών της υπαίθρου, που συνιστούν τη ραχοκοκαλιά της επιχειρηματικής, κοινωνικής και πολιτιστικής ανάπτυξης στις αγροτικές περιοχές· ζητεί τη διαρθρωτική ενίσχυση των οργανώσεων αυτών και τη συμμετοχή τους στην εφαρμογή των μέτρων για την ισότητα των φύλων, ιδίως όσον αφορά την παροχή κατάρτισης και προγραμμάτων μεντορίας, υγειονομικής περίθαλψης και συμβουλών σε νεοφυείς επιχειρήσεις·

38. επισημαίνει το τεράστιο δυναμικό της παραδοσιακής βιοτεχνίας και των τοπικών κυκλικών οικονομιών, ιδίως για τις γυναίκες που βρίσκονται σε επισφαλείς συνθήκες, συμπεριλαμβανομένων των ηλικιωμένων γυναικών, των γυναικών με αναπηρία, των μεταναστριών και των γυναικών που ζουν σε συνθήκες φτώχειας· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να στηρίξουν τη διαγενεακή και πολυπολιτισμική επιχειρηματικότητα και τις βιοτεχνικές αλυσίδες αξίας μέσω δράσεων κατάρτισης, χρηματοδότησης και προβολής·

39. τονίζει ότι πολλές επιχειρήσεις τις οποίες διευθύνουν γυναίκες σε αγροτικές περιοχές είναι μικρής κλίμακας και συχνά βασίζονται σε πολλαπλές δραστηριότητες και στην πολυλειτουργικότητα της γεωργίας, π.χ. στον συνδυασμό της γεωργίας με τον τουρισμό, τη βιοτεχνία ή κοινωνικές υπηρεσίες· ζητεί προγράμματα στήριξης που θα λαμβάνουν ρητά υπόψη αυτούς τους συνδυασμούς·

40. υπογραμμίζει πως οι γυναίκες, με την ενασχόλησή τους με την κατασκευή παραδοσιακών ενδυμάτων, το κέντημα και την υφαντική,

καθώς και με τις γνώσεις τους σχετικά με τα τοπικά υλικά και τεχνικές που μεταβιβάζονται από γενιά σε γενιά, συμβάλλουν στη διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς, προσθέτοντας παράλληλα τη δική τους δημιουργικότητα και καινοτομία· αναγνωρίζει ότι η συμβολή των γυναικών όχι μόνο διατηρεί τις τεχνικές, αλλά επίσης εμπνέει τις νέες γενιές να εκτιμούν την αυθεντικότητα, την ποιότητα και την ταυτότητα στη μόδα για τις γυναίκες σε όλη τους την πολυμορφία·

41. ενθαρρύνει την προώθηση προγραμμάτων διά βίου μάθησης που απευθύνονται στις γυναίκες στις αγροτικές περιοχές και διασφαλίζουν συνεχείς ευκαιρίες για την επικαιροποίηση των γνώσεων και την απόκτηση νέων δεξιοτήτων· τονίζει τη σημασία της επίσημης αναγνώρισης προηγούμενης μάθησης, προκειμένου να αποτιμηθεί η εμπειρία που αποκτήθηκε εκτός επίσημου εκπαιδευτικού πλαισίου και να διευκολυνθεί η ένταξη ή η επανένταξη στην αγορά εργασίας· συνιστά επίσης την εφαρμογή ειδικών πρωτοβουλιών ψηφιακής ένταξης των ηλικιωμένων γυναικών σε αγροτικές, σε απομακρυσμένες και εξόχως απόκεντρες περιοχές, με στόχο τη μείωση του διαγενεακού και του εδαφικού ψηφιακού χάσματος, καθώς και την παράλληλη ενίσχυση της αυτονομίας, της κοινωνικής συμμετοχής και της πλήρους ένταξής τους στην ψηφιακή μετάβαση·

42. σημειώνει ότι οι προσπάθειες που ξεκινούν από τη βάση όχι μόνο διατηρούν τις παραδεδομένες γεωργικές μεθόδους και βιοτεχνικές δημιουργίες, αλλά χρησιμεύουν και ως δυναμικές εκφράσεις της πολιτιστικής κληρονομιάς, οι οποίες συχνά αποτίουν φόρο τιμής στα επιτεύγματα των γυναικών και των κοριτσιών για την τοπική κοινότητα και την ανθρωπότητα γενικότερα·

43. τονίζει ότι είναι σημαντικό να προωθούνται οι ευκαιρίες διά βίου μάθησης στις αγροτικές περιοχές, προκειμένου να προαχθεί ένα θετικό επίπεδο ψυχικής υγείας για τις ηλικιωμένες γυναίκες της υπαίθρου·

44. ζητεί πιο ορατά παραδείγματα που προβάλλουν τα ταλέντα και την αφοσίωση των γυναικών βιοτεχνών και αγροτών, καθώς οι κοινότητες αυτές δημιουργούν μοναδικούς πόλους έλξης τουριστών και, κατ’ επέκταση, βιώσιμες οικονομικές ευκαιρίες και απτά παραδείγματα αγροτικής και πολιτιστικής κληρονομιάς·

45. ζητεί μεγαλύτερη στήριξη για τη διατήρηση μακραίωνων χειροτεχνικών παραδόσεων, όπως η υφαντική, το κέντημα, η κεραμική, η παραγωγή παραδοσιακών τροφίμων και η μεταποίηση τροφίμων στο αγρόκτημα, καθώς και για τις τοπικές αλυσίδες αξίας και τον αγροτουρισμό, όπως έχουν καλλιεργηθεί από πολυάριθμες ενώσεις γυναικών της υπαίθρου· αναγνωρίζει τον σημαντικό ρόλο που διαδραματίζουν οργανώσεις γυναικών της υπαίθρου στη διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς και στην προώθηση της

κοινωνικής συνοχής, σημειώνοντας την επιτυχία των ιρλανδικών παραδειγμάτων, όπως η Irish Countrywomen' Association (Ιρλανδική Ένωση Γυναικών της Υπαίθρου) και οι τοπικοί χώροι δημιουργίας για γυναίκες, στην προώθηση των δεξιοτήτων, της συμμετοχής στην τοπική κοινότητα και των οικονομικών ευκαιριών για τις γυναίκες της υπαίθρου· καλεί την Επιτροπή να στηρίξει και να αναγνωρίσει αυτές τις πρωτοβουλίες σε ολόκληρη την ΕΕ ως μέσο για την ενίσχυση των αγροτικών οικονομιών, τη διατήρηση της παραδοσιακής βιοτεχνίας και την ενδυνάμωση των γυναικών της υπαίθρου·

46. υποστηρίζει τη δημιουργία ενός ειδικού θεματικού υποπρογράμματος για τις γυναίκες στις αγροτικές περιοχές στο πλαίσιο των στρατηγικών σχεδίων της ΚΓΠ, με χρηματοδότηση από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης, το οποίο θα προωθεί τη γυναικεία απασχόληση και επιχειρηματικότητα μέσω ευκαιριών που σχετίζονται με τον αγροτουρισμό, την ανάπτυξη «ψηφιακών χωριών» και την προώθηση της βιώσιμης γεωργίας, βελτιώνοντας την πρόσβαση των γυναικών γεωργών στη γη, την πίστωση, τα χρηματοδοτικά μέσα, την ανάπτυξη δεξιοτήτων και τις επαγγελματικές επιδόσεις μέσω προγραμμάτων κατάρτισης και συμβουλευτικών υπηρεσιών, καθώς ενισχύοντας τη συμμετοχή των γυναικών στις ομάδες τοπικής δράσης και στις εδαφικές εταιρικές σχέσεις που αναπτύσσονται στο πλαίσιο του προγράμματος LEADER·

47. ζητεί την ενσωμάτωση της κλωστοϋφαντουργίας και της βιοτεχνίας των γυναικών της υπαίθρου στα σχέδια οικονομικής ανάπτυξης των κρατών μελών και των περιφερειών, τονίζοντας τον ρόλο των εταιρικών σχέσεων με τον ιδιωτικό τομέα για την επέκταση της πρόσβασης στην αγορά·

48. καλεί την Επιτροπή να αυξήσει την ενημέρωση στις νησιωτικές, στις απομακρυσμένες και στις εξόχως απόκεντρες περιοχές σχετικά με τα χρηματοδοτικά και άλλα μέσα που διατίθενται σε επίπεδο ΕΕ για την προώθηση της επιχειρηματικότητας, ενθαρρύνοντας τις γυναίκες σε αυτές τις περιοχές να συμμετέχουν σε επιχειρηματικά έργα και προωθώντας ευκαιρίες αυτοαπασχόλησης·

49. ενθαρρύνει την προώθηση της προαιρετικής επισήμανσης για παραγωγούς μικρής κλίμακας σε περιφερειακές νησιωτικές περιοχές, προκειμένου να αναδεικνύονται προϊόντα που έχουν παραχθεί, μεταποιηθεί ή διατεθεί στην αγορά σε μεγάλο βαθμό από γυναίκες· προτείνει να αναπτυχθούν τέτοιες ετικέτες, ιδίως στο πλαίσιο κοινοτικών πρωτοβουλιών μεταποίησης, για την ενίσχυση των γυναικείων επιχειρήσεων όσον αφορά τη δημιουργία και την εμπορία της τοπικής αξίας· συνιστά να συνδεθούν οι ετικέτες αυτές με υφιστάμενα περιφερειακά σήματα και πρωτοβουλίες προκειμένου να διευκολυνθεί η εφαρμογή και η αποδοχή τους·

Γεωργία, αλιεία και αγροδιατροφική αλυσίδα εφοδιασμού

50. αναγνωρίζει την ανθεκτικότητα των γυναικών στη γεωργία και την αλιεία και τη συνακόλουθη συμβολή τους στη σίτιση της κοινωνίας μας, στην ανάπτυξη των τοπικών οικονομιών και στην οικοδόμηση ισχυρών κοινοτήτων σε ολόκληρη την ΕΕ και ιδίως στις αγροτικές και νησιωτικές περιοχές, καθώς και στις εξόχως απόκεντρες περιοχές·

51. τονίζει την ανάγκη για συνεχή προβολή, αναγνώριση και εκτίμηση της συμβολής των γυναικών στη γεωργία και την αγροτική ανάπτυξη, συμπεριλαμβανομένων των οικογενειακών γεωργικών εκμεταλλεύσεων· καλεί τα κράτη μέλη να άρουν τα πρακτικά εμπόδια που συναντούν οι γυναίκες όσον αφορά την ιδιοκτησία γης και τη διαδοχή, προκειμένου να διασφαλιστεί η ισότιμη ως προς το φύλο πρόσβαση στη γη, στα κονδύλια της ΚΓΠ, καθώς και στα κονδύλια της πολιτικής συνοχής, στις συμβουλευτικές υπηρεσίες, στη στήριξη της καινοτομίας και στα κληρονομικά δικαιώματα· τονίζει ότι η ΚΓΠ πρέπει να ευθυγραμμιστεί περισσότερο με τις αρχές της ενσωμάτωσης της διάστασης του φύλου και της ισότητας των φύλων· υπογραμμίζει ότι είναι σημαντικό να διασφαλιστεί ότι τα μέτρα στήριξης της ΚΓΠ παρέχουν στοχευμένη και ευαίσθητη ως προς το φύλο στήριξη στις γυναίκες γεωργούς, συμπεριλαμβανομένων συμβουλευτικών υπηρεσιών για γεωργικές εκμεταλλεύσεις και καθοδήγησης σχετικά με την υγεία και την ασφάλεια στην εργασία, την άδεια μητρότητας και φροντίδας, την ψυχική υγεία και την πρόσβαση σε υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης· καλεί τις αντιπροσωπευτικές οργανώσεις να προωθήσουν και να αναδείξουν τη συμμετοχή των γυναικών σε ρόλους θεσμικού εκπροσώπου ή εκπροσώπου επικοινωνίας, οι οποίοι αντικατοπτρίζουν με ακρίβεια την παρουσία των γυναικών στη γεωργία και τις αγροτικές περιοχές· ζητεί να ληφθεί υπόψη η γεωργική εργασία των γυναικών, ιδίως η εργασία που επιτελείται για την παροχή συνδρομής σε συζύγους και συντρόφους, προκειμένου να διασφαλιστεί η μεγαλύτερη αναγνώριση της εργασίας και των δικαιωμάτων των γυναικών· τονίζει ότι, παρόλο που πολλές γυναίκες εργάζονται για χρόνια, αυτή η πολύτιμη εμπειρία δεν καταλήγει στην ανάληψη ηγετικών ρόλων ή καίριων ρόλων στη λήψη αποφάσεων·

52. τονίζει ότι οι διευθυντικές θέσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις εξακολουθούν να κατέχονται κατά κύριο λόγο από άνδρες, γεγονός που καταδεικνύει τη σημαντική υποεκπροσώπηση των γυναικών σε ηγετικούς ρόλους στον γεωργικό τομέα· θεωρεί ότι η κατάσταση αυτή υπογραμμίζει την επείγουσα ανάγκη για δημόσιες πολιτικές και ειδικά μέσα που προωθούν την πρόσβαση των γυναικών σε διευθυντικές θέσεις και θέσεις λήψης αποφάσεων, διασφαλίζοντας ίσες ευκαιρίες, την αναγνώριση των δεξιοτήτων των γυναικών και την ενθάρρυνση της ανανέωσης των γενεών· τονίζει ότι οι γυναίκες στις αγροτικές περιοχές, συμπεριλαμβανομένων των γυναικών με

αναπηρία, διαδραματίζουν καίριο ρόλο στη στήριξη των τοπικών κοινοτήτων μέσω οικονομικών και κοινωνικών δραστηριοτήτων, αλλά εξακολουθούν να υποεκπροσωπούνται στις δομές λήψης αποφάσεων· συνιστά τα προγράμματα στήριξης της γεωργίας και της αγροτικής ανάπτυξης να περιλαμβάνουν σαφείς στόχους για την ισόρροπη συμμετοχή ανδρών και γυναικών σε διοικητικές θέσεις σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις και εντός οργανώσεων του πρωτογενούς τομέα·

53. επισημαίνει ότι πολλές σύζυγοι που εργάζονται σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις δεν προστατεύονται επαρκώς σε περίπτωση διαζυγίου, χωρισμού ή θανάτου του συζύγου τους· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να συνεργαστούν με αγροτικές ομάδες συμφερόντων για την ανάπτυξη μοντέλων που θα λαμβάνουν περισσότερο υπόψη την κοινωνική ασφάλιση, τη συνεπιχειρηματικότητα και τα κληρονομικά δικαιώματα·

54. καλεί τα κράτη μέλη να συλλέγουν δεδομένα ανά φύλο σχετικά με την ιδιοκτησία γης, τη γεωργική διαχείριση και την άτυπη συμβολή των γυναικών, με σκοπό την ενδυνάμωσή τους και τη λήψη τεκμηριωμένων πολιτικών αποφάσεων που θα αντικατοπτρίζουν τη δυναμική και τις ικανότητες των γυναικών· εκφράζει την ικανοποίησή του για το σχέδιο της Επιτροπής να δρομολογήσει παρατηρητήριο της ΕΕ για τη γεωργική γη· επικροτεί την πρόταση που υπέβαλε ο επίτροπος Hansen στο όραμά του για τη γεωργία και τα τρόφιμα όσον αφορά τη δημιουργία ενός Ευρωπαϊκού Παρατηρητηρίου Γης και τονίζει ότι είναι ανάγκη το παρατηρητήριο αυτό να συλλέγει δεδομένα ανά φύλο· καλεί την Επιτροπή να αξιολογήσει τα κενά πολιτικής που λειτουργούν ως εμπόδια για τις γυναίκες όσον αφορά την αγορά η την απόκτηση γης μέσω κληρονομιάς και να εκδώσει συστάσεις πολιτικής για την αντιμετώπιση αυτού του προβλήματος· καλεί την Επιτροπή να προτείνει, ειδικότερα, ειδικά μέτρα για τις νέες γυναίκες γεωργούς στο πλαίσιο της ΚΓΠ·

55. καλεί την Επιτροπή να προτείνει ειδικά μέτρα για την υποστήριξη των νέων γυναικών γεωργών και των γυναικών επιχειρηματιών του αγροδιατροφικού τομέα, συμπεριλαμβανομένων οικονομικών κινήτρων και πρωτοβουλιών για την αντιμετώπιση διαρθρωτικών και πολιτιστικών φραγμών στην πρόσβαση στη γη και τη διαδοχή των γεωργικών εκμεταλλεύσεων· επισημαίνει ότι η ανανέωση των γενεών είναι απαραίτητη για τη διατήρηση και την ανάπτυξη της γεωργικής δραστηριότητας, η οποία διασφαλίζει τόσο την επισιτιστική ασφάλεια όσο και τον δυναμισμό των αγροτικών κοινοτήτων· ζητεί να αυξηθεί το μερίδιο του προϋπολογισμού της ΚΓΠ που διατίθεται σε μέτρα που αποσκοπούν ειδικά στη στήριξη των γυναικών γεωργών, με σκοπό την προώθηση της ισότητας των φύλων στις αγροτικές περιοχές και την ενίσχυση της κοινωνικοοικονομικής ένταξης των γυναικών στη γεωργία· καλεί, ειδικότερα, την Επιτροπή να προτείνει ειδικά μέτρα που θα

απευθύνονται στις νεαρές γυναίκες γεωργούς στο πλαίσιο της ΚΓΠ, καθώς επί του παρόντος είναι αδύνατον να δοθεί προτεραιότητα στις γυναίκες στο πλαίσιο του καθεστώτος των νέων γεωργών του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Εγγυήσεων·

56. υποστηρίζει, ειδικότερα, τη συμπερίληψη συγκεκριμένων μέτρων για τις νέες γυναίκες γεωργούς στον μελλοντικό προϋπολογισμό της ΚΓΠ, ιδίως στις εξόχως απόκεντρες περιοχές, τα οποία θα βελτιώνουν την πρόσβαση σε πιστώσεις, σε γη και σε καινοτομία, προκειμένου να διασφαλιστεί η ανανέωση των γενεών σε περιοχές που είναι ιδιαίτερα ευάλωτες στην εγκατάλειψη της γεωργικής δραστηριότητας·

57. καλεί τα κράτη μέλη, καθώς και τις περιφερειακές και τοπικές αρχές να ενημερώνουν, να εκπαιδεύουν και να στηρίζουν συγκεκριμένα τις γυναίκες στις αγροτικές περιοχές ώστε να συμμετέχουν σε όργανα λήψης αποφάσεων και διαβούλευσης στις περιοχές τους, όπως δημοτικά, σχολικά, συνεταιριστικά ή συνδικαλιστικά συμβούλια·

58. προτείνει κριτήρια επιλογής και ειδικά μέτρα που λαμβάνουν υπόψη τη διάσταση του φύλου στο πλαίσιο αμφότερων των πυλώνων της ΚΓΠ για τη στήριξη των γυναικών γεωργών και των αγροτικών επιχειρήσεων που διευθύνονται από γυναίκες, με οριοθετημένους πόρους για δράσεις προσέγγισης και υπηρεσίες παροχής συμβουλών·

59. ζητεί από την Επιτροπή, τα κράτη μέλη και τις περιφερειακές και τοπικές αρχές να εξασφαλίσουν μεγαλύτερη κοινωνική και οικονομική ένταξη στις αγροτικές περιοχές, διασφαλίζοντας ίσες ευκαιρίες και την ενεργό συμμετοχή των γυναικών και των πλέον ευάλωτων ομάδων· τονίζει τη σημασία της χρήσης των ενωσιακών κονδυλίων —και καλεί τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν ότι αυτά αξιοποιούνται— για την ανάπτυξη ανθεκτικών, βιώσιμων και καλά συνδεδεμένων εδαφών, ικανών να εγγυηθούν την καθολική πρόσβαση σε ασφαλή, προσβάσιμα και υψηλής ποιότητας δημόσια και ιδιωτικά αγαθά και υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων της εκπαίδευσης, της υγειονομικής περίθαλψης, της κινητικότητας, των ψηφιακών υποδομών και των κοινωνικών υπηρεσιών, με σκοπό την ενίσχυση της τοπικής οικονομικής ανάπτυξης και της περιφερειακής συνοχής, της ελκυστικότητας των αγροτικών περιοχών και της συμβολής τους στην ευημερία της κοινωνίας στο σύνολό της·

60. τονίζει ότι η καλή συνδεσιμότητα στις αγροτικές περιοχές είναι απαραίτητη όχι μόνο για την οικονομική ανάπτυξη, αλλά και για την ασφάλεια και την υγεία, επισημαίνοντας ότι τα αξιόπιστα δίκτυα επικοινωνίας μπορούν να παρεμβαίνουν σε καταστάσεις έμφυλης βίας, να διασφαλίζουν την έγκαιρη πρόσβαση σε ιατρική περίθαλψη σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης και να ενισχύουν τη συνολική ασφάλεια και ευημερία· καλεί τα κράτη μέλη να δώσουν προτεραιότητα στις επενδύσεις στην ψηφιακή συνδεσιμότητα και τη

συνδεσιμότητα των μεταφορών στο πλαίσιο των προσπαθειών για τη δημιουργία ασφαλών αγροτικών κοινοτήτων χωρίς αποκλεισμούς·

61. επιβεβαιώνει την ανάγκη να ενισχυθεί η ελκυστικότητα, ιδίως για τις γυναίκες, των επαγγελμάτων που σχετίζονται με τη γεωργία, την κτηνοτροφία, την αλιεία, τον ναυτιλιακό τομέα και το περιβάλλον στις εξόχως απόκεντρες περιοχές, λόγω του οργανωτικού ρόλου τους σε οικονομικό, κοινωνικό και περιβαλλοντικό επίπεδο, με συνεχή στήριξη προς τις νεότερες γενιές·

62. τονίζει ότι ο σχεδιασμός των περισσότερων εξοπλισμών, εργαλείων και υλικών που χρησιμοποιούνται στη γεωργία βασίζεται στα μέσα ανδρικά χαρακτηριστικά, γεγονός που περιορίζει τη δυνατότητα των γυναικών να τα χρησιμοποιούν με ασφάλεια και αποτελεσματικότητα· εκφράζει τη δυσαρέσκειά του, καθώς το γεγονός ότι δεν υπάρχει σχεδιασμός που να λαμβάνει υπόψη τη διάσταση του φύλου συμβάλλει στην υπερβολική σωματική καταπόνηση των γυναικών και τις αποθαρρύνει από τη γεωργία· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να στηρίξουν την ανάπτυξη και τη διανομή εργονομικού εξοπλισμού και υλικού προσαρμοσμένου στις ανάγκες των γυναικών·

63. τονίζει την ανάγκη να καταστεί το γεωργικό επάγγελμα ελκυστικότερο, ιδίως για τις νεότερες γενιές και για τις γυναίκες· θεωρεί απαραίτητο να αποστιγματιστεί η γεωργία ως επάγγελμα, με το να αναγνωριστεί ότι η σύγχρονη γεωργία περιλαμβάνει επίσης την επιχειρηματικότητα, την καινοτομία και την παροχή προστιθέμενης αξίας· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να συμπεριλάβουν στις στρατηγικές και τις πρωτοβουλίες τους μέτρα για την προώθηση της γεωργίας ως βιώσιμης σταδιοδρομίας με καλές προοπτικές, η οποία συνδυάζει παραδοσιακές και επιχειρηματικές διαστάσεις·

Ισότιμη πρόσβαση σε υποδομές, υπηρεσίες και κοινωνική προστασία

64. τονίζει ότι η ισότιμη πρόσβαση σε υποδομές και υπηρεσίες υψηλής ποιότητας, όπως το διαδίκτυο υψηλής ταχύτητας, αξιόπιστες και βιώσιμες μεταφορές, οι υπηρεσίες ύδρευσης, οι υπηρεσίες φύλαξης παιδιών και εκπαίδευσης, οι υπηρεσίες φροντίδας ηλικιωμένων και ατόμων με αναπηρία, η έγκαιρη πρόσβαση σε βασικές ιατρικές και κοινωνικές υπηρεσίες, καθώς και άλλες βασικές υπηρεσίες, όπως οι ταχυδρομικές και τραπεζικές υπηρεσίες, αποτελεί τη βάση για να μπορέσουν οι γυναίκες που ζουν στις νησιωτικές, στις αγροτικές και στις εξόχως απόκεντρες περιοχές να συμμετέχουν στην οικονομική, εκπαιδευτική και κοινωνική ζωή· αναγνωρίζει ότι είναι σημαντικό να διασφαλιστεί η ύπαρξη τοπικών σχολείων στις αγροτικές περιοχές· καλεί τα κράτη μέλη να διαβουλεύονται με τους τοπικούς πληθυσμούς σχετικά με το ενδεχόμενο κλείσιμο των δημόσιων σχολείων και να προτείνουν έγκυρες εναλλακτικές λύσεις σε αυτές

τις περιπτώσεις· ζητεί τη θέσπιση πολιτικών αγροτικής κινητικότητας που λαμβάνουν υπόψη τη διάσταση του φύλου, συμπεριλαμβανομένων ασφαλών, αξιόπιστων και οικονομικά προσιτών δημόσιων μεταφορών, υπηρεσιών που ανταποκρίνονται στη ζήτηση, ασφαλών στάσεων και διαδρομών, καθώς και μέτρων για την πρόληψη και την αντιμετώπιση της παρενόχλησης· καλεί την Επιτροπή να αναπτύξει πολιτικές και μέσα που να διασφαλίζουν τη συνδεσιμότητα των εν λόγω περιοχών, ιδίως στην περίπτωση των εξόχως απόκεντρων περιοχών μέσω ενός προγράμματος χρηματοδότησης POSEI-Μεταφορές, προκειμένου να διασφαλιστεί το δικαίωμα παραμονής, δημιουργώντας συνθήκες για όλους, και ιδίως για τις γυναίκες, ώστε να παραμείνουν σε αυτές τις περιοχές και να δημιουργήσουν και να επεκτείνουν ευκαιρίες στην εκπαίδευση, την απασχόληση και την επιχειρηματικότητα·

65. αναγνωρίζει ότι είναι σημαντικό να καταστεί δυνατή η ισότιμη κατανομή των οικιακών ευθυνών και των ευθυνών φροντίδας, προκειμένου να επιτευχθεί η εξισορρόπηση της επαγγελματικής και της προσωπικής ζωής που είναι απαραίτητη για να μπορούν οι γυναίκες να εισέλθουν στην επιχειρηματικότητα και την αυτοαπασχόληση· καλεί τα κράτη μέλη και τις τοπικές και περιφερειακές αρχές να πραγματοποιήσουν επενδύσεις σε κοινωνικές επιχειρήσεις, συνεταιρισμούς και επιχειρηματικά μοντέλα που σχετίζονται με τη φροντίδα, τα οποία ενδυναμώνουν τις γυναίκες στις αγροτικές περιοχές, ενώ παράλληλα αντιμετωπίζουν τις τοπικές ανάγκες, και να εξασφαλίσουν κατάλληλες υπηρεσίες φύλαξης παιδιών, φροντίδας ηλικιωμένων και κοινοτικής ευημερίας· καλεί τα κράτη μέλη να υλοποιήσουν τους στόχους της Βαρκελώνης, διασφαλίζοντας την κάλυψη αυτών των αναγκών μέσω επενδύσεων σε προσβάσιμες και οικονομικά προσιτές υπηρεσίες φροντίδας υψηλής ποιότητας· επικροτεί τις ενέργειες που έχουν ήδη αναλάβει ορισμένα κράτη μέλη για αυτό το ζήτημα, ζητεί από αυτά να μεταφέρουν πλήρως και να εφαρμόσουν την οδηγία για την ισορροπία μεταξύ επαγγελματικής και ιδιωτικής ζωής και καλεί την Επιτροπή να την παρακολουθεί αποτελεσματικά·

66. υπογραμμίζει ότι η γυναικεία επιχειρηματικότητα στις ορεινές περιοχές και στις περιοχές της Ευρώπης που έχουν υποστεί πληθυσμιακή συρρίκνωση προσθέτει ζωτικότητα σε κοινότητες που βρίσκονται σε μεγάλο υψόμετρο, συμβάλλοντας στη διατήρηση του σφρίγους των ορεινών χωριών, στην προστασία των ευάλωτων οικοσυστημάτων και στη διασφάλιση ότι η διαβίωση σε σημεία μεγάλου υψομέτρου παραμένει γεμάτη ευκαιρίες και υπερηφάνεια, με καλή πρόσβαση σε ειδικούς πόρους και υπηρεσίες για τις γυναίκες·

67. σημειώνει ότι οι εποχικές οικονομίες, που περιλαμβάνουν δραστηριότητες όπως η συγκομιδή και ο τουρισμός, και η πληθυσμιακή συρρίκνωση, αυξάνουν περαιτέρω την απομόνωση και την ευαλωτότητα των γυναικών και των κοριτσιών· υπογραμμίζει

ότι η αντιμετώπιση αυτών των φραγμών μέσω καλύτερης συνδεσιμότητας, στοχευμένης χρηματοδότησης και τοπικών δικτύων στήριξης έχει καθοριστική σημασία για την αξιοποίηση του πλήρους δυναμικού των γυναικών επιχειρηματιών στις ορεινές περιοχές·

68. σημειώνει ότι η ανεπάρκεια που σημειώνεται σε πολλά κράτη μέλη όσον αφορά τις υπηρεσίες αντικατάστασης στην εκμετάλλευση επηρεάζει ιδιαίτερα τις γυναίκες γεωργούς· καλεί τα κράτη μέλη να ενισχύσουν αυτές τις υπηρεσίες·

69. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να εξετάσουν νέα μοντέλα διαγενεακής στέγασης για τις αγροτικές περιοχές, οι οποίες συνδυάζουν τη στέγαση, τη φροντίδα και την κοινοτική ζωή για τις νέες οικογένειες και τους ηλικιωμένους και παρέχουν νέα ώθηση για την αγροτική ανάπτυξη·

70. τονίζει ότι η περιορισμένη πρόσβαση σε υγειονομική περίθαλψη, συμπεριλαμβανομένης της πρόσβασης σε δικαιώματα και υπηρεσίες σεξουαλικής και αναπαραγωγικής υγείας, επηρεάζει δυσανάλογα τις γυναίκες που ζουν στις αγροτικές, στις νησιωτικές και στις εξόχως απόκεντρες περιοχές, επιδεινώνοντας τις υφιστάμενες ανισότητες και υπονομεύοντας την πλήρη άσκηση των θεμελιωδών δικαιωμάτων τους· υπογραμμίζει ότι η έλλειψη ιατρικών υποδομών, η έλλειψη επαγγελματιών του τομέα της υγείας και οι γεωγραφικοί φραγμοί και οι φραγμοί στις μεταφορές θέτουν πρόσθετα εμπόδια στην έγκαιρη παροχή επαρκούς περίθαλψης· καλεί τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν την ισότιμη, οικονομικά προσιτή και έγκαιρη πρόσβαση σε βασικές υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης, καθώς και τη συνέχεια αυτών, στα εν λόγω εδάφη, προωθώντας καινοτόμες λύσεις όπως οι κινητές μονάδες, οι τοπικές μονάδες υγείας και η τηλεϊατρική, ενισχύοντας τα κέντρα πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας και, όπου κρίνεται σκόπιμο, τις διασυνοριακές ρυθμίσεις περίθαλψης και τα στοχευμένα προγράμματα πρόληψης, προκειμένου να εγγυηθούν την ισότητα στην πρόσβαση στην υγεία και την κοινωνική και εδαφική συνοχή· τονίζει περαιτέρω ότι είναι σημαντικό να διασφαλιστεί η διαθεσιμότητα επαρκούς υποστήριξης και υπηρεσιών ψυχικής υγείας προσαρμοσμένων στις ειδικές ανάγκες των γυναικών σε αυτές τις περιοχές, προκειμένου να αντιμετωπιστεί ο αυξημένος κίνδυνος απομόνωσης, άγχους και επαγγελματικής εξουθένωσης·

71. αναγνωρίζει ότι οι γυναίκες με αναπηρία υποεκπροσωπούνται στην επιχειρηματικότητα στις αγροτικές, νησιωτικές και εξόχως απόκεντρες περιοχές· καλεί τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν ότι οι γυναίκες με διάφορες μορφές αναπηρίας έχουν πρόσβαση στην εκπαίδευση, στην απασχόληση, σε υπηρεσίες στήριξης των αγροτικών επιχειρήσεων, σε προγράμματα κατάρτισης και σε εκδηλώσεις δικτύωσης· τονίζει ότι η ψηφιακή επιχειρηματικότητα και οι ευκαιρίες τηλεργασίας μπορούν να είναι ιδιαίτερα πολύτιμες για τις γυναίκες με περιορισμούς κινητικότητας σε γεωγραφικά

απομονωμένες περιοχές· ενθαρρύνει την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών μεταξύ των περιφερειών σχετικά με τον τρόπο προσαρμογής της στήριξης της επιχειρηματικότητας για τις γυναίκες με αναπηρία· σημειώνει ότι οι βελτιώσεις της προσβασιμότητας στα αγροτικά επιχειρηματικά περιβάλλοντα ωφελούν όχι μόνο τους επιχειρηματίες με αναπηρία, αλλά και τους επιχειρηματίες μεγαλύτερης ηλικίας και την ευρύτερη κοινότητα·

72. επισημαίνει τις ιδιαίτερες οικονομικές προκλήσεις των ανατολικών παραμεθόριων περιοχών, συμπεριλαμβανομένων των περιορισμένων ευκαιριών απασχόλησης και των μισθολογικών ανισοτήτων· εφιστά ιδιαίτερα την προσοχή στο υψηλό επίπεδο ανεργίας των γυναικών και των νέων σε αυτές τις περιοχές, το οποίο είναι σημαντικά υψηλότερο από τον μέσο όρο της ΕΕ· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να αναπτύξουν στοχευμένα προγράμματα για τη στήριξη της επιχειρηματικότητας, τη διευκόλυνση της πρόσβασης των νέων γυναικών γεωργών στη γη και τη χρηματοδότηση, και τη διασφάλιση της αποτελεσματικής χρήσης των μέσων της ΚΓΠ και της πολιτικής συνοχής για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας και της ανάπτυξης των εν λόγω περιοχών·

73. υπογραμμίζει ότι οι γυναίκες εξακολουθούν να αναλαμβάνουν κατά κύριο λόγο ρόλους παροχής φροντίδας, είτε φροντίζουν άρρωστο συγγενή, παιδί ή ηλικιωμένο, γεγονός που τις οδηγεί πολύ συχνά στη διακοπή ή την εγκατάλειψη της επαγγελματικής τους σταδιοδρομίας· τονίζει την ανάγκη να αναπτυχθούν και να καταστούν προσβάσιμες οικονομικά προσιτές και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες, ιδίως για τη φύλαξη παιδιών, ώστε να διευκολυνθεί ο συνδυασμός ιδιωτικής και επαγγελματικής ζωής, συμπεριλαμβανομένης της συνέχισης επιχειρηματικών σχεδίων·

74. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να δημιουργήσουν μια ολοκληρωμένη «υπηρεσία μίας στάσης» στο πλαίσιο της ΚΓΠ, με ειδική ενότητα για τις γυναίκες στις αγροτικές περιοχές, η οποία θα είναι προσβάσιμη στο διαδίκτυο· υπογραμμίζει ότι ο μηχανισμός αυτός θα πρέπει να περιλαμβάνει διαδραστικό χάρτη των διαθέσιμων χρηματοδοτικών μέσων, τυποποιημένα υποδείγματα αιτήσεων και συμβουλευτικές υπηρεσίες για την κατάρτιση επιχειρηματικών σχεδίων και έργων·

75. θεωρεί ότι η πολιτική συνοχής θα πρέπει να ενδυναμώνει περισσότερο τις γυναίκες που ζουν στις εξόχως απόκεντρες περιοχές της ΕΕ και θα πρέπει να προωθεί την ισότητα των φύλων, καθώς και την αποτελεσματική εφαρμογή της στρατηγικής της ΕΕ για την ισότητα των φύλων στις εξόχως απόκεντρες περιοχές·

76. υπογραμμίζει ότι η γυναικεία επιχειρηματικότητα στα μικρά νησιά συμβάλλει καθοριστικά στην κοινωνική συνοχή, στη βιωσιμότητα, στη ενίσχυση της τοπικής ταυτότητας και στη βιώσιμη ανάπτυξη· επισημαίνει ότι η χωρικά περιορισμένη αγορά στα νησιά και στις

απομακρυσμένες περιοχές περιορίζει την ανάπτυξη της γεωργίας και, εμμέσως, των επιχειρηματικών πρωτοβουλιών των γυναικών στον τομέα αυτόν και αποτελεί πρόκληση για την επιχειρηματικότητα· ζητεί, εν προκειμένω, οι ευρωπαϊκοί φορείς χάραξης πολιτικής και οι εθνικές αρχές να στρέψουν την προσοχή τους στο γεγονός αυτό, ώστε να διασφαλιστούν ισότιμοι όροι ανταγωνισμού για τις γυναίκες επιχειρηματίες στα νησιά και τις απομακρυσμένες αγροτικές περιοχές·

77. καλεί τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν αποτελεσματική πρόσβαση στην κοινωνική προστασία για τις αυτοαπασχολούμενες γυναίκες και τις συμβοηθούσες συζύγους και συντρόφους στον τομέα της γεωργίας και στις πολύ μικρές βιοτεχνικές επιχειρήσεις, συμπεριλαμβανομένων επαρκών συντάξεων και αδειών για οικογενειακούς λόγους, καθώς και της πρόσβασης σε δικαιώματα μητρότητας, γονικά και συνταξιοδοτικά δικαιώματα, σύμφωνα με τον ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων·

Βία

78. καταδικάζει όλες τις μορφές έμφυλης βίας ως παραβίαση των θεμελιωδών δικαιωμάτων των γυναικών και ως εμπόδιο για την αυτονομία και την οικονομική ενδυνάμωση των γυναικών, μεταξύ άλλων μέσω της επιχειρηματικότητας· καλεί τα κράτη μέλη να δώσουν προτεραιότητα στη στοχευμένη στήριξη, σε μέτρα προστασίας και προσβάσιμους πόρους για τις γυναίκες της υπαίθρου που υφίστανται βία, διασφαλίζοντας την ασφάλεια, την αξιοπρέπειά τους και την πρόσβασή τους στη δικαιοσύνη, μεταξύ άλλων για τις γυναίκες που βρίσκονται σε στάδιο ανάκαμψης μετά από συγκρούσεις και εκείνων που συμμετέχουν σε προσπάθειες οικοδόμησης της ειρήνης· επισημαίνει ότι η φύση και οι όροι της εργασίας των γυναικών στις αγροτικές και στις νησιωτικές περιοχές, σε συνδυασμό με τη φυσική τους απομόνωση, τις καθιστούν πιο ευάλωτες στην έμφυλη βία· ζητεί ολοκληρωμένη πρόληψη, συμπεριλαμβανομένης της ευαισθητοποίησης σχετικά με την εξ οικείων, την οικονομική, τη σεξουαλική και την ψυχολογική βία, και να διασφαλιστεί η πρόσβαση σε υπηρεσίες, όπως τηλεφωνικές γραμμές παροχής βοήθειας, υπηρεσίες υποστήριξης και καταφύγια, καθώς και αποτελεσματικά μέτρα προκειμένου να δοθεί τέλος στην ατιμωρησία· τονίζει την ανάγκη για στοχευμένες εκστρατείες στις αγροτικές περιοχές με σκοπό την ευαισθητοποίηση σχετικά με την έμφυλη βία και την καταπολέμησή της, ιδίως σε κοινότητες όπου οι παραδοσιακοί ρόλοι των φύλων και οι οικονομικές ή οικογενειακές εξαρτήσεις συχνά εμποδίζουν τις γυναίκες να αναζητούν βοήθεια ή να εγκαταλείπουν καταστάσεις κακοποίησης· επαναλαμβάνει την έκκληση προς την ΕΕ και όλα τα κράτη μέλη να κυρώσουν, να εφαρμόσουν και να χρηματοδοτήσουν επαρκώς τη Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης και να διασφαλίσουν ισότιμη πρόσβαση σε υπηρεσίες για τις γυναίκες στις αγροτικές, στις νησιωτικές και στις εξόχως απόκεντρες περιοχές·

79. υπογραμμίζει τη σημασία της πρόσβασης σε εμπιστευτικές υπηρεσίες στις αγροτικές κοινότητες και σε καταφύγια γυναικών για γυναίκες και παιδιά που αντιμετωπίζουν καταστάσεις ενδοοικογενειακής βίας· υπενθυμίζει το πρότυπο της Σύμβασης της Κωνσταντινούπολης όσον αφορά τα καταφύγια γυναικών, σύμφωνα με το οποίο προβλέπεται μία θέση για μία οικογένεια ανά 10 000 κατοίκους· εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι η πρόσβαση σε τέτοια καταφύγια στις αγροτικές περιοχές είναι περιορισμένη· καλεί τα κράτη μέλη και τις τοπικές και περιφερειακές αρχές να παράσχουν επαρκή χρηματοδοτική στήριξη και πόρους σε εξειδικευμένες οργανώσεις γυναικών για τη δημιουργία και τη διαχείριση τέτοιων καταφυγίων και τη συνέχιση της παροχής υπηρεσιών στις σχετικές περιοχές· παροτρύνει τα κράτη μέλη και τις τοπικές αρχές να προωθήσουν ενεργά μια νοοτροπία σεβασμού, αξιοπρέπειας και αμοιβαίας κατανόησης, με έμφαση στην ενδυνάμωση αγροτικών και ευάλωτων κοινοτήτων που αποτελούνται από γυναίκες και κορίτσια· επισημαίνει ότι ο ανοικτός διάλογος, οι αφηγήσεις που εστιάζουν στις επιζώσες, η συλλογική ανάληψη ευθύνης για την πρόληψη της βίας και οι θετικές εκπαιδευτικές πρωτοβουλίες μπορούν να εμπνεύσουν την ενσυναίσθηση και τη συλλογική επούλωση·

80. καλεί τα κράτη μέλη να στηρίξουν τη δημιουργία μνημείων ή κέντρων μνήμης αφιερωμένων στον ιστορικό πόνο και τα δεινά των γυναικών σε μεταπολεμικές συγκρούσεις, συμπεριλαμβανομένων εγκλημάτων που διαπράττονται σε γεωγραφικά ευάλωτες περιοχές, όπως οι αγροτικές περιοχές·

81. ζητεί τη θέσπιση μέτρων που στηρίζουν την οικονομική ανεξαρτησία των επιζωσών, συμπεριλαμβανομένης της στοχευμένης κατάρτισης, της τοποθέτησης σε θέσεις εργασίας, των επιχορηγήσεων επιχειρηματικότητας και των μικροπιστώσεων, ώστε να μπορούν να εισέλθουν (εκ νέου) με ασφάλεια στην αγορά εργασίας·

82. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν ότι η εφαρμογή της οδηγίας (ΕΕ) 2024/1385 για την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της εξ οικείων βίας[20] θα ανταποκρίνεται πλήρως στις ιδιαίτερες ανάγκες των θυμάτων σε αγροτικές και νησιωτικές περιοχές· τονίζει ότι είναι σημαντικό να συμπεριληφθούν αγροτικές παράμετροι στα εθνικά σχέδια μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο· παροτρύνει τα κράτη μέλη να χρησιμοποιήσουν τα χρηματοδοτικά μέσα της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων των μέσων της πολιτικής συνοχής και των ταμείων αγροτικής ανάπτυξης, για να στηρίξουν τις προσπάθειες για την αντιμετώπιση της έμφυλης βίας, συμπεριλαμβανομένης της

---

20 Οδηγία (ΕΕ) 2024/1385 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Μαΐου 2024, για την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της εξ οικείων βίας (ΕΕ L, 2024/1385, 24.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1385/oj).

ανάπτυξης στοχευμένων στρατηγικών για να διασφαλιστεί ότι τα θύματα σε αυτές τις περιοχές θα έχουν ισότιμη πρόσβαση στη δικαιοσύνη, την προστασία και τη στήριξη, μεταξύ άλλων μέσω κινητών μονάδων υποστήριξης θυμάτων, γραμμών βοήθειας σε αγροτικές περιοχές, υπηρεσιών σε επίπεδο κοινότητας και εκστρατειών ευαισθητοποίησης προσαρμοσμένων στους αγροτικούς πληθυσμούς· τονίζει την ανάγκη γεφύρωσης του ψηφιακού χάσματος και βελτίωσης των υποδομών για να διευκολυνθούν η υποβολή εκθέσεων και η πρόσβαση σε υπηρεσίες·

83. επισημαίνει ότι η απουσία ή η κατώτερη θέση των γυναικών που εργάζονται στη γεωργική εκμετάλλευση του συζύγου/συντρόφου τους συμβάλλει στην οικονομική τους εξάρτηση· σημειώνει ότι τα χαμηλότερα ποσοστά απασχόλησης των γυναικών, τα εμπόδια που δυσχεραίνουν την κληρονομική διαδοχή γης ή την ανάληψη της διαχείρισης των γεωργικών εκμεταλλεύσεων των γονέων τους, καθώς και η περιορισμένη πρόσβαση σε πιστώσεις και χρηματοδότηση, έχουν παρόμοιο αποτέλεσμα, αυξάνοντας τον κίνδυνο ενδοοικογενειακής και οικονομικής κακοποίησης·

84. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν ότι η επιχειρηματικότητα των γυναικών στις αγροτικές, ορεινές, παραμεθόριες, νησιωτικές και εξόχως απόκεντρες περιοχές υποστηρίζεται πλήρως στο πλαίσιο του ΠΔΠ μετά το 2027· επαναλαμβάνει την ανάγκη ενσωμάτωσης της διάστασης του φύλου σε όλα τα προγράμματα του ΠΔΠ· τονίζει την ανάγκη να διασφαλιστεί ότι τα χρηματοδοτικά προγράμματα της ΕΕ, όπως το ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ+, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης, το πρόγραμμα Interreg, και ιδίως η ΚΓΠ, η πολιτική συνοχής, το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη» και το πρόγραμμα «Ψηφιακή Ευρώπη», περιλαμβάνουν ειδικά μέτρα που αποσκοπούν στην προώθηση της ενεργού συμμετοχής των γυναικών, στη στήριξη της δημιουργίας και της εδραίωσης αγροτικών επιχειρήσεων και στην προώθηση της καινοτομίας και της ψηφιοποίησης· υπογραμμίζει επίσης ότι είναι σημαντικό να διευκολυνθεί η απλουστευμένη και αποτελεσματική πρόσβαση των γυναικών στα κονδύλια της ΕΕ και να καλυφθούν όχι μόνο οι γεωργικές επιχειρήσεις αλλά και οι συνεταιρισμοί, οι τοπικοί σύλλογοι και τα κοινοτικά έργα που διευθύνονται από γυναίκες, προκειμένου να ενισχυθούν η εδαφική συνοχή, η ισότητα των φύλων και η οικονομική ζωτικότητα των αγροτικών και των νησιωτικών περιοχών και των εξόχως απόκεντρων κοινοτήτων· καλεί, στο πλαίσιο αυτό, την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να ενισχύσουν την προβολή και την προσβασιμότητα των ευκαιριών χρηματοδότησης που προορίζονται ειδικά για τις γυναίκες στις αγροτικές περιοχές, μεταξύ άλλων μέσω στοχευμένων εκστρατειών ενημέρωσης και προώθησης που αποσκοπούν στην αύξηση της ευαισθητοποίησης και της αξιοποίησης· εκφράζει την ικανοποίησή του για την πρόσφατη ανακοίνωση της ΕΤΕπ σχετικά με την επέκταση του πλαισίου ομολόγων ευαισθητοποίησης για τη βιωσιμότητα, ώστε να συμπεριλάβει δύο νέους κοινωνικούς στόχους

—την ισότητα των φύλων και την οικονομική ενδυνάμωση των γυναικών—, κάτι το οποίο αποτελεί βήμα προόδου για την ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου στη χρηματοδότηση·

85. αντιτίθεται σθεναρά στον συγκεντρωτισμό της χρηματοδότησης της πολιτικής συνοχής, δεδομένου ότι η στήριξη των γυναικών μέσω των ταμείων της πολιτικής συνοχής θα εξαρτάται, σε μια τέτοια περίπτωση, από την καλή θέληση και τις επιχορηγήσεις των εθνικών κυβερνήσεων αντί να κατανέμεται σε περιφερειακό επίπεδο· καλεί, στο πλαίσιο αυτό, την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να τηρήσουν τις αρχές της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης, τις τοποκεντρικές λύσεις, καθώς και την αρχή της εταιρικής σχέσης, όπως ορίζονται στις Συνθήκες·

86. υποστηρίζει τη στρατηγική της Επιτροπής για την Ένωση Αποταμιεύσεων και Επενδύσεων και τη δημιουργία και επέκταση χρηματοδοτικών μέσων χωρίς αποκλεισμούς, συμπεριλαμβανομένου ενός επώνυμου ενωσιακού λογαριασμού αποταμίευσης και επενδύσεων (ISA) για τη βελτίωση και τη διευκόλυνση της πρόσβασης των εταιρειών της ΕΕ σε χρηματοδότηση· ζητεί έναν προσαρμοσμένο ISA ειδικά σχεδιασμένο για γυναίκες που ζουν σε υποβαθμισμένες περιοχές·

87. εκφράζει την ικανοποίησή του για κάθε παράδειγμα που τιμά την αφοσίωση των γυναικών γεωργών και προωθεί την ευαισθητοποίηση σχετικά με βιώσιμες γεωργικές πρακτικές που εδράζονται στις ευρωπαϊκές παραδόσεις·

88. υπογραμμίζει ότι οι πολιτικές που προωθούν την επιχειρηματικότητα των γυναικών στις αγροτικές, στις νησιωτικές και στις εξόχως απόκεντρες περιοχές πρέπει να υιοθετήσουν μια διατομεακή προσέγγιση, αναγνωρίζοντας ότι οι εμπειρίες των γυναικών και η πρόσβαση σε ευκαιρίες διαμορφώνονται από πολλαπλούς και διασταυρούμενους παράγοντες·

89. τονίζει ότι οι διάφορες πρωτοβουλίες της ΕΕ και οι μηχανισμοί χρηματοδότησης της ΕΕ πρέπει να σχεδιάζονται και να εφαρμόζονται μέσω μιας διαθεματικής προσέγγισης, αντιμετωπίζοντας τα πολλαπλά και αλληλεπικαλυπτόμενα εμπόδια που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες και διασφαλίζοντας ότι καμία γυναίκα επιχειρηματίας δεν αποκλείεται ή αφήνεται χωρίς επαρκή στήριξη·

90. υπογραμμίζει τη σημασία της κινητοποίησης όλων των παραγόντων του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη βελτίωση της πρόσβασης των γυναικών στη χρηματοδότηση και, για τον σκοπό αυτόν, ενθαρρύνει τη θέσπιση ενός ευρωπαϊκού χάρτη για την ισότιμη πρόσβαση στη χρηματοδότηση·

91. επαναλαμβάνει την ανάγκη να υιοθετήσει η ΕΕ μια σφαιρική και ολοκληρωμένη στρατηγική για τη γυναικεία επιχειρηματικότητα

στις αγροτικές, στις νησιωτικές και στις εξόχως απόκεντρες περιοχές, με σαφείς και μετρήσιμους στόχους και συντονισμένα μέτρα για τα διάφορα χρηματοδοτικά μέσα της ΕΕ· ζητεί να διατεθούν στη στρατηγική αυτή ειδικοί, σταθεροί και επαρκείς χρηματοοικονομικοί πόροι, καθώς και ειδικοί μηχανισμοί χρηματοδότησης προσαρμοσμένοι στις ιδιαιτερότητες των εν λόγω εδαφών, προκειμένου να διασφαλιστεί η ισότιμη πρόσβαση, να προωθηθούν η καινοτομία και η ψηφιοποίηση και να ενισχυθεί η οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή της Ένωσης, καθώς και για να εξασφαλιστεί επαρκής στήριξη από τα κράτη μέλη·

92. επισημαίνει τη συμβολή του προγράμματος LEADER και της τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία των τοπικών κοινοτήτων στην ισότητα των φύλων και στην τοπική ενδυνάμωση· ζητεί οι προσεγγίσεις αυτές να διατηρηθούν, να ενισχυθούν και να οριοθετηθούν με απλουστευμένη πρόσβαση για πρωτοβουλίες με επικεφαλής γυναίκες·

93. καλεί την ΕΕ και τα κράτη μέλη να καταπολεμήσουν τη σωματεμπορία γυναικών και την καταναγκαστική πορνεία με μια ολοκληρωμένη στρατηγική που θα περιλαμβάνει την πρόληψη, την αποτελεσματική δίωξη, τη διασυνοριακή συνεργασία και βοήθεια και την προστασία των θυμάτων· τονίζει ότι οι γυναίκες πρέπει να είναι σε θέση να αποφασίζουν οι ίδιες τι είδους εργασία θα κάνουν·

°

° °

94. αναθέτει στην Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο και στην Επιτροπή.